

**KÜTAHYA DUMLUPINAR ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
TEMEL EĞİTİM ANABİLİM DALI
OKUL ÖNCESİ EĞİTİMİ BİLİM DALI**

**BAĞIMSIZ ANAOKULLARI MÜDÜRLERİ İLE BÜNYESİNDE
ANASINIFI BULUNAN İLKOKUL MÜDÜRLERİNİN OKUL
ÖNCESİ YÖNETİM SÜRECİNDE KARŞILAŞTIKLARI
SORUNLARIN İNCELENMESİ**

Kahraman KARALI

Yüksek Lisans Tezi

Tez Danışmanı

Doç. Dr. Özlem Doğan TEMUR

Kütahya, 2019

Yemin Metni

Yüksek lisans tezi olarak sunduğum “Bağımsız Anaokulları İle Anasınıfı Bulunan İlkokul Yöneticilerinin Okul Öncesi Yönetim Sürecinde Karşılaştıkları Sorunların İrdelenmesi” adlı çalışmamın, tarafımdan bilimsel ahlak ve geleneklere aykırı düşecek bir yardıma başvurmaksızın yazıldığını ve yararlandığım kaynakların “Kaynaklar” bölümünde gösterilenlerden oluştuğunu, bunlara atıf yapılarak yararlanılmış olduğunu belirtir ve bunu onurumla doğrularım.

28/04/2019

Kahraman KARALI

Kabul ve Onay

Yazar Kahraman KARALI'nın hazırlamış olduğu “Bağımsız Anaokulları İle Anasınıfı Bulunan İlkokul Yöneticilerinin Okul Öncesi Yönetim Sürecinde Karşılaştıkları Sorunların İrdelenmesi” başlıklı yüksek lisans tez çalışması, jüri tarafından lisansüstü yönetmeliğinin ilgili maddelerine göre değerlendirilip oybirliği ile kabul edilmiştir.

Doç. Dr. Özlem DOĞAN TEMUR (Danışman)

Dr. Öğr. Üyesi Hayriye Gül KURUYER

Dr. Öğr. Üyesi Murat BARTAN

.../.../2019

Doç. Dr. Baykal BİÇER

Eğitim Bilimleri Enstitüsü Müdürü

Önsöz

Okul öncesi eğitim süreci bireyin eğitim hayatına başladığı ilk eğitim basamağıdır. Bu ilk eğitim basamağında bireyin kazanacağı tüm beceriler, bireyin yaşam kalitesini artıracak ve hayat boyu bireyi etkileyecektir. Bu nedenle bu dönemde kazanılması beklenen sosyal, duygusal, bilişsel vs. becerilerin kazanılması oldukça önemlidir. Ancak bu dönemde bireyden, aileden, çevreden veya okuldan kaynaklanan problemler bu dönemde verilmek istenen eğitime olumsuz olarak etki etmektedir.

Türkiye’de okul öncesi eğitim son yıllarda eğitim politikaları kapsamında daha önemli hale gelmiştir. Devlet okul öncesi eğitim sürecinin sağlıklı ve verimli bir şekilde işlemesi için önemli ölçüde kaynak aktarmıştır. Devlet okullarına ek olarak okul öncesinde özel olarak eğitim veren okulların sayısında da önemli oranda artış gerçekleşmiştir. Sürecin kısa sürede bu kadar hızlı bir şekilde ilerlemesi bazı sorunların ortaya çıkmasına neden olmuştur. Bu araştırmada okul öncesi eğitimin bir parçası olan yönetim açısından yaşanan sorunlarla ilgili olarak okul öncesi eğitim kurumları yöneticileri ile bünyesinde anasınıfı bulunan ilkokul yöneticilerinin karşılaştıkları yönetim sorunları irdelenmeye çalışılmıştır.

Teşekkür

Yüksek lisans tez çalışmamı tamamlamamda her zaman desteğini hissettiğim, çalışmamın her aşamasında yardımlarını ve bilgilerini paylaşan tez danışman hocam Sayın Doç. Dr. Özlem DOĞAN TEMUR'a, yüksek lisans eğitimimi yapmama vesile olan ve yüksek lisans eğitimim boyunca maddi manevi desteğini esirgemeyen değerli arkadaşım Dr. Öğr. Üyesi Murat BARTAN'a, değerli jüri üyesi Dr. Öğr. Üyesi Hayriye Gül KURUYER'e, yüksek lisans eğitimi sürecinde desteklerini esirgemeyen değerli hocalarıma ve bu süreçte çoğu zaman yalnız bıraktığım, sürekli olarak desteğini hissettiğim kıymetli eşime ve çocuklarıma teşekkür ederim.

İçindekiler

Yemin Metni	i
Kabul ve Onay.....	ii
Önsöz.....	iii
Teşekkür.....	iv
İçindekiler	v
Tablolar Dizini	vi
Özet	vii
Abstract	viii
Birinci Bölüm.....	1
Giriş.....	1
Kuramsal Çerçeve	1
Problem Durumu	5
Problem Cümlesi	8
Alt Problemler	8
Araştırmanın Amacı ve Önemi.....	9
Sınırlılıklar.....	11
İkinci Bölüm.....	12
Yöntem.....	12
Araştırma Yöntemi	12
Araştırmanın Çalışma Grubu.....	14
Katılımcılar.....	14
Veri Toplama Araçları.....	16
Verilerin Toplanması.....	17
Verilerin Analizi	18
Üçüncü Bölüm	20
Bulgular.....	20
Görüşme Bulguları	20
Dördüncü Bölüm.....	44
Tartışma, Sonuç ve Öneriler	44
Tartışma.....	44
Sonuç	48
Öneriler.....	49
Uygulamaya yönelik öneriler.....	49
Yapılacak olan yeni araştırmalara yönelik öneriler	50
Kaynaklar	52
Ekler	56
Ek -1: Anket Formu	56
Özgeçmiş.....	57

Tablolar Dizini

Tablo 1. Katılımcılardan A grubunu Oluşturan Yöneticilerin Demografik Özellikleri	14
Tablo 2. Katılımcılardan B grubunu Oluşturan Yöneticilerin Demografik Özellikleri	15
Tablo 3. Katılımcıların Cinsiyetlerine İlişkin Bilgiler	15
Tablo 4. Katılımcıların Eğitim Durumlarına İlişkin Bilgiler	15
Tablo 5. Katılımcıların Mesleki Kıdemlerine İlişkin Bilgiler.....	16
Tablo 6. Katılımcılardan A Gurubunu Oluşturan Yöneticiler İle Yapılan Görüşme Bilgileri.....	18
Tablo 7. Katılımcılardan B Gurubunu Oluşturan Yöneticiler İle Yapılan Görüşme Bilgileri.....	18

Özet

Bağımsız Anaokulları ile Bünyesinde Anasınıfı Bulunan İlkokul Yöneticilerinin Okul Öncesi Yönetim Sürecinde Karşılaştıkları Sorunların İncelenmesi

Türkiye’de özellikle son 10 yılda önemi daha iyi anlaşılan ve kalkınma planlarında kendisine yer bulan okul öncesi eğitim; beraberinde birçok sorunun da ortaya çıkmasına neden olmakta ve bu sorunları ortadan kaldırmak için de çözüm üretilmesine olanak sağlamaktadır. Coğrafik ve sosyolojik bakımdan çok farklı yapıya sahip olan Türkiye’de okul öncesi eğitim yönetimi sürecinde farklı sorunların ortaya çıktığı gözlenmektedir. Ortaya çıkan sorunlar arasında benzerlik olsa da ortaya konan çözüm önerileri farklılık gösterebilmektedir. İklim şartları, fiziki olanaklar, sosyolojik yapı, kişisel bakış açısı gibi çeşitli nedenler aynı sorunlara karşı farklı çözüm üretilmesine neden olmaktadır.

Bu araştırma 2016-2017 eğitim – öğretim yılında Erzurum ilinde görev yapan bağımsız anaokulları müdürleri ile bünyesinde anasınıfı bulunan ilkokul müdürlerinin yönetim sürecinde karşılaştıkları sorunlarla ilgili görüşlerinin incelenmesi amacı ile yapılmıştır.

Nitel araştırma türünde tasarlanan bu araştırmanın çalışma grubunu bağımsız anaokullarında görev yapan okul müdürleri ile bünyesinde anasınıfı bulunan ilkokul müdürleri oluşturmuştur. Çalışmada veriler görüşme formu yoluyla toplanmıştır. Verilerin analizinde betimsel analiz yöntemi kullanılmıştır.

Elde edilen bulgular, bölgenin ağır kış koşullarının öğrencilerin devamsızlık yapmasına sebep olduğunu göstermektedir. Okulların fiziki olanaklarının yetersiz olduğu görülmektedir. Yöneticiler ciddi ekonomik sorunlarla mücadele ettiklerini belirtmişlerdir. Mevzuatın esnek olmamasından kaynaklanan sorunların olduğu bulgular arasındadır. Araştırma sonuçlarına göre öğretmenlerin mesleki ve iletişim kurma becerileri yönünden kendilerini geliştirmeleri gerekmektedir. Ayrıca, veliler okul öncesi eğitime gerekli önemi vermediklerinden öğrencilerin devamsızlık yapmalarında etkili olmaktadır. Araştırma sonuçları özel eğitim ihtiyacı duyan çocukların eğitimi konusunda öğretmenlerin yetersiz olduğunu göstermektedir. Araştırmada yöneticilerin benzer sorunları sık yaşadığı ve bu durumun yönetim sürecini olumsuz olarak etkilediği tespit edilmiştir.

Anahtar kelimeler: Eğitim, okul öncesi, sorun, yönetici.

Abstract

Examining The Opinions of Primary School Administrators With Independent Kindergartens and The School Administrators in Which Includes Primary School on The Problems They Encounter in The Management Process

In Turkey, especially in the last ten years Pre-school education which is understood its importance and find place in the development plan cause to appear many problems and provide possibility to eliminate these problems with the solution production. Especially in Turkey which has various geographical and sociological structure, many kind problems is observed in the pre-school education management. There are similarities the problems which encounter but there are differences in the solution suggestion. Many reasons like climatic conditions, physical facilities, sociological structure, personal perspective cause to product different solution against the same problems.

This research was done in 2016-2017 educational year in Erzurum for examining the opinions of primary school administrators with independent kindergartens and the school administrators in which includes primary school on the problems they encounter in the management process.

This research was made with the qualitative research methods. Both primary school administrators with independent kindergartens and the school administrators in which includes primary school constitute the study group. In this study, the data was collected with interview form. Descriptive analysis method was used for data analysis.

The results show that the heavy winter conditions of the region cause the students to make a absenteeism. Physical facilities of schools are insufficient. Managers are struggle with serious economic problems. The findings show that there are problems caused by the lack of flexibility of the legislation. Teachers should improve themselves in terms of professional and communication skills. In addition, parents do not give importance to preschool education and therefore they are effective in students' absenteeism. According to the result of the study, teachers are insufficient about the education of children who need special education. Managers experienced similar problems frequently and this situation negatively affected the management process.

Keywords: Education, pre-school problem, administrator.

Birinci Bölüm

Giriş

Bu bölümde "bağımsız anaokulları müdürleri ile bünyesinde anasınıflı bulunan ilkokul müdürlerinin yönetim sürecinde karşılaştıkları sorunların incelenmesi" konulu araştırmanın kuramsal çerçevesi, problemi, alt problemleri, araştırmanın amacı, araştırmanın önemi, araştırmanın sınırlılıkları yer almaktadır.

Kuramsal Çerçeve

Okul öncesi eğitim kavramına yönelik çeşitli tanımlar geliştirilmiş olup, her biri bu önemli kavramın farklı bir yönüne işaret etmektedir. Bunlardan birine göre okul öncesi eğitim; bir çocuğun doğduğu andan, eğitim hayatına başladığı döneme kadar geçen sürede ailesinden ve çevresinden aldığı eğitimidir. Bu süreç içerisinde çocuk, ailesi ve çevresi tarafından kültürel, toplumsal, manevi, insani ve ahlaki değerlerin eğitimini almaktadır (Derman ve Başal, 2010).

XIV. Milli Eğitim Şurası'nda (1993) okul öncesi eğitimi, 0-72 ay grubundaki çocukların eğitimi baz alınarak tanımlanmıştır. 0-72 ay grubundaki çocukların bireysel özellikleri, gelişim düzeyleri birbirinden farklıdır. MEB Şurası'nda 0-72 ay grubundaki çocuklara eğitim verilirken bu özelliklerin dikkate alınarak farklı düzeylere uygun, zengin uyarıcı ve çevre imkanları sağlayan, onların bedensel, zihinsel, duygusal ve sosyal yönden gelişmelerini destekleyen, kendilerini toplumun kültürel değerleri doğrultusunda en iyi biçimde yönlendiren ve ilköğretime hazırlayan, temel eğitimin bütünlüğü içerisinde yer alan eğitim süreci olarak kabul edilmiştir (Altay, İra, Bozcan ve Yenal).

Bir başka görüşe göre ise (Mutlu, Ergişi, Ayhan ve Aral, 2012); "çocuğun doğduğu günden temel eğitime başladığı güne kadar geçen yılları kapsayan ve çocukların daha sonraki yaşamlarında önemli rol oynayan; bedensel, motor, sosyal-duygusal, zihinsel ve dil gelişimlerinin büyük ölçüde verilen eğitimle şekillendiği bir dönem" olarak tarif edilmektedir. Bu dönemde atılan tohumlar ilerleyen yıllarda yön değiştirmemekte ve çoğunlukla aynı yönde gelişme sürdürmektedir. Nitekim Bloom'a göre; bir çocuğun on yedi yaşında ölçülen zekâsının %50'si hamilelik ile 4 yaş; %30'u dört-sekiz yaş; %20'si ise sekiz-on

yedi yaşları arasında oluşmaktadır (1964; Akt: Gürkan, 1982). Benzer şekilde Oktay (2000) da, çocukların hayatının ilk beş yılı çok hızlı bir gelişim gösterdiklerini ve öğrenme kapasitelerinin çok yüksek olduğunu belirtirken, aynı zamanda sevgi ve ilgiye ihtiyaçlarının da olduğunu altını çizer. Gesell okul öncesi eğitimin telafi edilemez öneme sahip olduğunu şu cümlelerle ifade etmektedir; “İnsanın zihni, karakteri ve istekleri büyümeyle şekillendiren okulöncesi yıllardaki kadar hızla bir daha asla gelişmeyecektir. Biz zihin sağlığının temelini kurmak için böyle bir şansa bir daha sahip olamayacağız” (Akt; Gürkan, 1982). Tüm bu unsurlardan da anlaşılacağı üzere okul öncesi eğitimin gerek okul eğitimi gerekse insani değerlerin ve yeteneklerin aşılması yönünde büyük bir önemi bulunmaktadır. Dolayısıyla, bu sürecin doğru ve sağlıklı yönetilmesi birey açısından olduğu gibi, toplum açısından da oldukça anlamlıdır.

Literatürde okul temelli eğitimin ilk basamağı olarak kabul edilen okul öncesi eğitim, çocukların gelecekleri, onların öğrenme, anlama kapasitelerini arttırmak ve gelişim sürecini hızlandırmak için çok önemli bir basamak olarak kabul edilmektedir (Baran, Yılmaz ve Yıldırım, 2007).

Bu doğrultuda, okul öncesi eğitim, çeşitli paydaşlar tarafından ortaklaşa yürütülmektedir. Bunlardan ilki ailedir. Çocuk, kurumsal eğitimle tanışana kadar ailenin verdiği eğitim birincil öneme sahiptir. Aile çocuğun dünyayla tanışmasında ve kültürel değerleri benimsemesinde önemli bir fonksiyona sahiptir. Ancak, ailenin verdiği eğitim okul öncesi eğitimin tamamını oluşturmaz. Bu nedenle, bu dönemi takiben ise 3-6 yaş arası anaokulu eğitimi önemli bir unsur olarak başta gelmektedir. Bu kurumlarda verilen eğitim sayesinde çocuklar, çevresine ilgi gösteren, araştırmaya açık, ifade sorunu yaşamayan bireyler olma yönünde önemli adımlar atarken, bilişsel, sosyal, duygusal, dil ve psiko-motor becerilerini geliştirmeyi de sürdürmektedirler (Mutlu, Ergişi, Ayhan ve Aral, 2012).

Bununla birlikte, okulöncesi eğitim kurumlarında çocukların bakım, beslenme, kendine güven, kişilik gelişimi, doğru alışkanlıklar edinmesi, arkadaş ortamı, fiziksel gelişim ve oyun yeteneği edinme gibi ihtiyaçları karşılanır (Oktay, 2000).

MEB (2013), okul öncesi eğitim kurumunu okul öncesi eğitim çağı çocuklarına eğitim veren anaokulu, ana sınıfı ile uygulama sınıfları olarak

tanımlanmaktadır. Bu bağlamda, anaokulları bir ülkenin insan kaynağının erken çocukluk döneminde kurumsal olarak eğitildiği dönemdir ve sağlıklı bir geleceğe yatırım anlamına gelmektedir. Özellikle, İngiltere kökenli araştırmalara göre bu okullarda verilen eğitim sosyo-ekonomik ve kültürel düzeyi düşük ailelerden gelen çocukların gelişimleri açısından büyük önem arz etmektedir (Akt; Oktay, 2000).

Türkiye’de okul öncesi eğitim anlayışı ilkökul çağındaki çocukların bakım ve eğitim kurumunda aldıkları eğitim olarak kabul görmektedir. Bu tanım okul öncesi eğitimi eksik açıklamakla birlikte kısaca 0-6 yaş çocuklara yönelik sistemli, organize ve planlı her türlü eğitim etkinliklerine genel olarak ‘okul öncesi eğitim’ denmektedir. Son zamanlarda erken çocukluk eğitimi (EÇE) terimi çocuğun yaşaması, büyümesi, gelişmesi ve bakımı ile ilgili olarak yapılacakların bütünü anlamında kullanılmaktadır (Bekman ve Gürlehel, 2005).

Öte yandan, okul öncesi eğitim kurumları olarak bağımsız anaokulları ya da anasınıfı bulunan ilkökullarda verilen okul öncesi eğitim yalnızca iyi öğretmenler veya iyi bir programla tesis edilemez. Okul yöneticileri bu noktada okuldaki tüm kaynakların etkin bir şekilde yönetiminden ve eğitim kalitesinin artırılmasından sorumludur. Bursalıoğlu (2005), eğitim kurumu yöneticilerinin görevinin, kurumdaki tüm insan ve madde kaynaklarını en verimli şekilde kullanarak, okulu amaçlarına uygun olarak yaşatmak olduğunu ifade etmektedir. Bunu hayata geçirebilmek içinse eğitim kurumu yöneticilerinin gerekli donanıma sahip olmaları, okuldaki etkinlikleri doğru tasarımları ve tesadüflere yer bırakmamaları gerekmektedir. Dolayısıyla, etkin bir okul öncesi eğitim kurumu yönetimi için etkin bir okul öncesi yöneticiliği gerekmektedir (Topaloğlu, 2009).

Yönetim; bir kurumun belirlenmiş amaçlara ulaştırılması için eldeki tüm kaynakların ve imkânların en iyi şekilde kullanılması bilimi ve sanattır (Erdoğan, 2004). Anameriç (2005), yönetimin gerçekleşmesi için yöneticiler, amaçlar, hedefler ve yönetilenlerin varlığının gerektiğini açıklamaktadır. Okul yönetimi söz konusu olduğunda yönetilenler maddi kaynaklar, öğrenciler, veliler, görevliler, personel vb. olurken, amaçlar ve hedefler ise eğitim kalitesinin yükseltilmesi odaklıdır. Bu bağlamda, yöneticiler kategorisi ise okul müdürleri, yöneticileri tarafından doldurulmaktadır.

Okul yöneticileri aşağıdaki işlevleri üstlenmektedir;

- Okulun amaç ve felsefesini belirlemek ve paydaşlarla paylaşmak,
- Okulun politikasını saptamak ve tanıtmak,
- Okulun etkinlikleri için ihtiyaçları karşılamak,
- Öğretim ve eğitim etkinlikleri planlamak,
- Okulun çevresinin değerlerini incelemek ve desteğini sağlamak,
- Etkin bir işletme yönetimi geliştirmek ve uygulamak,
- Yapılan çalışmalarını sürekli izlemek ve değerlendirmek,
- Okul içi ve dış unsurlarla iletişim ve eşgüdüm sağlamak,
- Okuldaki kişi ve gruplar arasında ilişkiler kurmak,
- Okulda katılımcı ve demokratik yönetimi benimsetmek (Kiraz, 2013).

Yiğit ve Bayrakdar (Akt; Topaloğlu, 2009), okul yöneticilerinin sahip olması gereken özellikleri aşağıdaki şekilde açıklamaktadır.

- Çevreye açılmalı, okulda yapılan ve yapılacaklardan velileri haberdar etmeli, velilerin ve çevredeki kuruluşların desteklerini almalı,
- Okulda çift yönlü iletişim sağlamalı, kararları veliler, öğrenciler ve öğretmenlerle birlikte almalı,
- Bilgi, haber, duygu akışını sağlayan çevreyi, personeli ve öğrencileri bilgilendiren bir iletişimci olmalı,
- Öğretmenlerin, öğrencilerin ve çevrenin güvenini kazandığı gibi, kendisi de güvenen ve güvenli ortamları yaratan biri olmalı,
- Okulda oluşturulan grupları dağıtmadan, onları okulun amaçlarına kanalize etmelidir.

Eğitim kurumlarının yönetimi; planlama, karar alma, eşgüdüm, iletişim ve değerlendirme süreçlerinden oluşmaktadır. Bu süreçler, bağımsız anaokulları ve ilköğretim kurumlarına bağlı anaokullarında da yürürlüktedir. Dolayısıyla, bu okullarda öncelikle planlama gerçekleştirilmeli, karar alınmalı, tüm unsurların eşgüdümü sağlanmalı, doğru bir iletişim çerçevesi çizilmeli ve değerlendirme süreçleri koordine edilmelidir (Gürol ve Tarhan, 2004).

Ural ve Ramazan (2007) yaptıkları çalışmada, Türkiye’de okul öncesi eğitimin, ilköğretim bünyesinde anasınıflarında verildiğini açıklamıştır. Çalışmada okulların anasınıflarından sorumlu olan yöneticilerin, okul öncesi eğitim alanının dışındaki eğitim yöneticilerinden oluştuğunu ve okul öncesi eğitime gereken

önemin verilmediği bulgular arasındadır. Ayrıca anasınıflarının ihtiyaçlarını karşılamada yöneticilerin isteksiz oldukları görülmektedir. Çalışma bulguları arasında okul öncesi eğitim kurumlarını denetlemekle görevli denetçilerin tamamına yakınının alan dışından oldukları yer almaktadır (Ural ve Ramazan, 2007).

Can ve Serençelik (2017) yaptıkları çalışmada, okul öncesi dönemi, çocukların ilköğretime hazırlandığı, sosyalleştiği, öz bakım eğitimlerini aldığı, toplum kurallarını öğrendiği eğitim öğretim dönemi olarak tanımlamaktadır. Çalışmada okul öncesi dönemin çocukların ileriki yaşamlarında en önemli etkiyi oluşturduğu belirtilmiştir. Çocukların bu dönemde aldıkları eğitimle sosyal, zihinsel, bedensel, dil gelişimlerinin şekillendiği, gelecekte başarılı olmalarının bu dönemde aldıkları eğitimle yakından ilgili olduğu, bu konuda eğitim yöneticilerine büyük görevler düştüğü çalışma sonuçları arasında yer almaktadır.

Herhangi bir yerde sorun ortaya çıkmıyorsa bu yerde değişimden ve gelişimden bahsetmek pek mümkün değildir. Bu açıdan insan kaynağının etkili ve önemli olduğu okulların sorunsuz olması neredeyse imkânsızdır. Okulların en önemli yapı taşını oluşturan okul yönetiminin varlığı da oluşabilecek sorunların çözümü için gerekli çalışmaları yapmak olacaktır. Okul yönetimi bazı sorunları okul içinde çözebilirken bazı çözebilmesi için okulun bağlı ya da ilgili olduğu kurum, kuruluş, kişi ve kişi topluluklarından yardım alması gerektiği söylenebilir.

Problem Durumu

Okul öncesi dönem çocuğun gelişimi ve öğrenmesi için en önemli dönem olarak görülmektedir. Eğitimciler, akademisyenler ve psikologlar insan hayatının ilk altı yılının dil öğrenimi, sosyal, bedensel, ruhsal gelişim bakımından değerlendirilmesi gereken bir dönem olduğu üzerinde durmaktadır. İlk altı yılda kişiliğin şekillendiği ve kritik bir dönem olduğu birçok çalışmada yer almaktadır. Çocukların yeteneklerinin keşfedilmesi, temel alışkanlıkların kazandırılması nitelikli bir okul öncesi eğitimle mümkün olmaktadır (Yalçın ve Yalçın, 2018).

Yapılan araştırmalara göre sağlıklı, fikri ve vicdanı hür, kendi toplumunun değerleriyle barışık ve eleştirel bireylerin yetiştirilmesinde okul öncesi eğitimin büyük payı bulunmaktadır. Bugün, dünyada okul öncesi eğitim daha da büyük önem kazanmaktadır. Bu doğrultuda, 0-6 yaş grubu çocuklar evlerinin dışında ilk

kez kurumsal bir eğitim deneyimi yaşarken, eğitime yönelik değer ve inançları da şekillenmektedir. Bu süreçte kalitenin sağlanması, özellikle sosyo-ekonomik statüsü düşük olan ailelerin çocukları üzerinde olumlu etki üretmektedir (Güven ve Cevher, 2005). Bu yönüyle okul öncesi eğitim devlet sisteminin varlığını sürdürmesinde stratejik öneme sahip olarak kabul edilmektedir (Zembat ve Doğan, 2014).

Bununla birlikte gerek okul öncesi eğitimin kurumsal sorunları gerekse de okul öncesi öğretmenlerin yaşadığı çeşitli sorunlar söz konusu olup, bunlar okul öncesi eğitimin kalite ve standartlarını düşüren unsurlardır. MEB'in (2010) tarihli "Okul Öncesi Eğitim Süreci İç Denetim Raporu"nda anaokulları, anasınıfları ve uygulama sınıflarında tespit edilen sorunların başında "yüksek düzeyde fiziki ortam yetersizliği ve materyal eksikliği" tespit edilmiştir. MEB'in "Okul Öncesi Eğitimde Kalite: Üniversitelerin Rolü Toplantı Raporu" (2005) ise anaokulunda verilen hizmetlerde standardizasyonun oluşturulamaması, kamunun sunduğu hizmetlerde eğitim kalitesinin düşüklüğü, özel kurumlarda ise yine belli düzeyde eğitim kalitesi düşüklüğüne dikkat çekilmiştir.

Okul öncesi eğitim sisteminin doğru bir şekilde yürütülmesi noktasında en önemli görev ise öğretmenlere ve eğitim kurumu yöneticilerine aittir. Bu kişiler eğitim programını, öğrenci hizmetlerini, işgören hizmetlerini, genel hizmetleri ve eğitim bütçesini yönetmektedir. Dolayısıyla, eğitim faaliyeti dışında birçok dış çevresel faktörün yönetimini de üstlenmektedirler ve bunların her biri beraberinde farklı sorunlar üretmektedir. Bu çeşitli görevleri eşzamanlı olarak yürütmeye çalışan yöneticiler ise çoğu zaman bu sorunlara kalıcı çözümler getirememekte ve yönetsel sorunlar aşılammaktadır (Memduhoğlu ve Meriç, 2012).

Eğitim yönetimi bütünüyle eğitim sisteminin yürütülmesiyle ilgiliyken, okul yönetimi, okul çerçevesinde oluşan sorunlarla ilgilenir. Eğitim yönetimi eğitime daha bütüncül yaklaşırken, okul yönetimi ise okul çerçevesinde, okul kapsamında yaklaşır (Erdoğan, 2000). Okul yönetimi, okulun temel yapısının, okulun hedeflerinin yerine getirilmesini ve bu hedeflerin okulun amaçlarına uygun olarak gerçekleştirilmesini sağlar. Okulun hedeflerini yerine getirmek üzere maddi kaynakların hedeflere uygun kullanılmasını ve insan kaynaklarının uyum içerisinde çalışmasını sağlar (Balcı, 2005).

Bir okulda, eğitim ve öğretimin yerine getirilmesi, ekonomik kaynak yönetimi, personel yönetimi vb. okul yönetimini oluşturur. Okul yönetimi, başta okul müdürü olmak üzere okulun diğer paydaşları ile yürütülür. Okul yönetimi, yönetim görevinin alt basamağını oluşturmaktadır. Yönetimin görevi, belirli hedefler ölçüsünde oluşturulan bir yapının devamlılığını sağlamaktır. Okul yönetiminin görevi ise, oluşturulan okul yapısının belirlenen hedefler doğrultusunda devamlılığını sağlamaktır (Bursalıoğlu, 1991). Bu anlamda yönetici, milli eğitimle ilgili mevzuatın gereklilikleri, milli eğitim programları ve kurumsal üst yapının talimatları içerisinde, okulun bütünüyle işlerinin yürütülmesinde yetkilidir (Şişman ve Turan, 2004).

Türkiye’de okul öncesi eğitim kurumları, Milli Eğitim Bakanlığı (MEB), Sosyal Hizmetler Çocuk Esirgeme Kurumu, Sağlık, Aile Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlıkları ve üniversitelere bağlı olarak çalışmaktadır. Okul öncesi eğitim kurumlarındaki bu çeşitlilik, kurulma amaçları, programları, vizyon, misyon ve mekân açısından farklılıkları da beraberinde getirmektedir. Farklı okullarda farklı özelliklerin olması, eğitim kalitesi bakımından standartlara ulaşma konusunda sıkıntılara neden olmaktadır (Oktay, 2000).

Büte ve Balcı (2010) yaptıkları çalışmada, MEB’e bağlı okul öncesi eğitim kurumlarından bağımsız anaokullarının yapı olarak, bakanlığa bağlı diğer okul öncesi eğitim kurumlarından farklılıklar taşıdığını açıklamıştır. Çalışmada, farklılıkların doğal sonucu olarak, eğitimci ve yöneticilere (okul müdürlerine, denetmenlere, öğretmenlere) farklı görev ve sorumlulukların yüklendiği yer almaktadır.

Profesyonel eğitim hayatının ilk basamağı olarak kabul edilen okul öncesi eğitim, çocuğun bütün yaşamını olumlu ya da olumsuz etkilemektedir. Bu nedenle okul öncesi eğitimde çocuklardan birinci derecede sorumlu olan eğitim yöneticileri ve öğretmenlerin bu alanda eğitim alan kişiler arasından seçilmesi önem kazanmaktadır (Ada, Küçükali, Akan ve Dal, 2014).

Okul öncesi eğitim yönetim sürecinde okul yöneticileri çok farklı sürekli veya geçici birçok sorunla karşı karşıya kalabilirler. Karşılaşılan bu sorunlar okul paydaşları olabildiği gibi okul dışından da etkenler birçok soruna neden olabilir. Okul yöneticilerinin karşılaştıkları sorunlara neden olan iç ve dış faktörler arasında

öğretmen, veli okulun fiziki imkânları, ekonomik nedenler, iklim koşulları, okul çevresi gibi faktörler sayılabilir.

Bu bağlamda, bağımsız anaokullarında ve ilköğretim okulları bünyesinde faaliyet gösteren anasınıflarında yaşanan bu sorunları minimize etmek ya da tamamen ortadan kaldırmak, kurumsal eğitim zincirinin doğru bir şekilde oluşturulması ve sağlıklı zihni ve bedensel bütünlüğe sahip kuşaklar yetiştirilmesi açısından önem arz edeceği düşünülmektedir.

Aynı zaman da okul öncesi eğitim sürecinde olumlu bir okul ortamı oluşturulması, okul öncesi eğitimin amaçlarına ulaşması açısından oldukça önem arz etmektedir. Olumlu okul iklimi, öğretmen ve eğitimin diğer paydaşlarının çevre ile ilgili iletişimlerini ve paydaşlar arasındaki etkileşimi oluşturan bir kavramdır (Gülşen ve Gökyer, 2014). Okullarda oluşturulan olumlu yönetim biçimi eğitimin diğer paydaşlarına da olumlu olarak yansıtacak ve okul öncesi eğitimin hedeflerine ulaşmasına katkı sağlayacaktır.

Problem Cümlesi

"Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı Anaokulları yöneticileri ile bünyesinde anasınıfı bulunan ilkokul yöneticilerinin karşılaştıkları sorunların benzerlik ve farklılıkları nelerdir?"

Araştırmanın kuramsal çerçevesi yukarıda belirtilen problem cümlesi doğrultusunda tasarlanmıştır. Bu temel problem doğrultusunda, aşağıda sıralanan alt problemlere yanıt aranmıştır:

Alt Problemler

Araştırmanın alt problemleri şu şekilde sıralanmaktadır;

- Okul öncesi eğitim kurumu yöneticilerinin okul yönetim sürecinde yaşadığı problemler nelerdir.
- Bünyesinde anasınıfı bulunan ilkokul yöneticilerinin okul öncesi eğitim sınıfları yönetim sürecinde karşılaştığı problemler nelerdir.
- Okul öncesi eğitim kurumu yöneticileri ile bünyesinde anasınıfı bulunan ilkokul yöneticilerinin okul yönetim sürecinde karşılaştıkları sorunlar arasındaki ilişki nasıldır.

Araştırmanın Amacı ve Önemi

Araştırmanın temel amacı, bağımsız anaokulları ile anasınıfı bulunan ilkököl yöneticilerinin yönetim sürecinde karşılaştıkları sorunların tespit edilerek irdelenmesidir.

Çocuklar, okul öncesi eğitimde sayılar, harfler ve şekilleri öğrenirler. Fakat daha önemlisi, sosyal ve duygusal beceriler okul öncesi eğitimde gelişmektedir. Özellikle diğer çocuklarla nasıl iletişim kuracaklarını, paylaşmayı ve katkıda bulunmayı öğrenirler. Günümüzde, okul öncesi eğitim okuluna devam eden çocukların, bu eğitimi almayan çocuklara göre, daha iyi okuma becerileri, daha zengin kelimelerle, daha güçlü temel matematik becerileri ile okula girdiğini göstermektedir.

0-6 yaş grubundaki çocuklar küçük süngerler gibidir. Düşünülebileceğinden daha fazlasını alabilirler. Bu nedenle bu dönemin küçüklere yaşamlarında ihtiyaç duydukları becerilerin kazandırılması için kullanılması önemlidir. Bazı ebeveynler bu yaşta evde eğitimi tercih edebilir ve bu çocuklara iyi bir akademik gelişim verilmesini sağlayabilir. Fakat onların geleceği adına, sosyal ve duygusal becerilerini geliştirmek için çocuğun diğer çocukların yanında olması son derece önemlidir.

Okul öncesi eğitimin çocuklara sağladığı faydalar oldukça fazladır. Bunlar arasında sosyal ve akademik olarak öğrenme için bir temel sağlaması, yapısal bir ortamda olmaları için fırsat oluşturması, çocukları ilkököl için hazırlaması yer almaktadır. Bunların yanı sıra okul öncesi eğitim, çocukların sosyal ve duygusal gelişimine katkı sağlarken çocukların sayısız sorularına cevap bulmalarına yardımcı olacaktır. Çocuklar, okul öncesi dönemdeki harfleri ve sayıları öğrenecekler ancak kendi hızlarında ve oyun oynayarak öğreneceklerdir.

Çocuklar okul öncesi eğitimde ilginç ve farklı aktiviteler yaparak (hikâye zamanı, öğretmenlerle yıldızlarla konuşma, bloklarla oynama vb.) öğrenir. Örneğin, çocukların dili öğrenmelerine ve ön okuma becerilerini güçlendirmelerine yardımcı olmak için, okul öncesi öğretmenleri kafiyeli oyunlar oynar ve çocukların hikâyeler anlatmasına izin verir. Çocukların matematik öncesi becerileri öğrenmelerine yardımcı olmak için, öğretmenler küçük öğrencilerinden atıştırma sırasında yiyecek maddelerini saymalarını, uzun zamandır beklenen okul öncesi

oyunlarına gün saymak için takvimi kullanmalarını ya da onlarla hafıza oyunları oynamalarını isteyeceklerdir.

Çocukların anaokulu öncesi eğitimini geliştirmek, bir toplumu ekonomik ve sosyal olarak geliştirmek için atılabilecek en önemli adımlardan biridir.

Eğitimde okul yönetimi kurumların genel işleyişi açısından çok önemli bir role sahiptir. Yukarıda bahsedildiği üzere özellikle okul öncesi dönemin önemli olduğu gerçeği göz önüne alındığında okul öncesi eğitim kurumlarına yön veren okul yönetimleri daha fazla öneme sahiptir. Okul öncesi eğitimde karşılaşılabilecek sorunların çözümü için okul yönetimleri gerekli tüm çalışmaları kurum kültürüne uygun bir şekilde yerine getirmek durumundadır. Eğitim faaliyetleri yürütülürken karşılaşılabilecek olan sosyal, ekonomik, iklim şartları, iletişim, eğitim paydaşlarından kaynaklanan, mevzuatla ilgili v.b sorunların çözümü için okul yönetimleri gerekli donanıma sahip olmak zorundadır. Okul öncesi eğitim kurumları yöneticileri ortaya çıkabilecek sorunların çözümü için asgari çözüm yollarını bulmak durumundadır. Okul öncesi eğitimin öneminden hareketle okul yöneticileri öncelikli olarak sorunları tespit ederek çözüm üretmek zorundadır. Bu nedenle okul öncesi eğitim kurumları yöneticilerinin seçiminde alanına hakim, iletişim becerisi yüksek, yürürlükte olan mevzuat bilgisi açısından donanımlı kişilerden seçilmesi eğitimin kalitesinin yükseltilmesi açısından oldukça önemlidir.

Ülkemizde okul öncesi eğitimden beklentinin her geçen gün arttığı bir gerçektir. Bu gerçeklikte devletin okul öncesi eğitime verdiği önemin etkisi oldukça yüksektir. Bu beklentilerin karşılanması ve Milli Eğitim Bakanlığının eğitim politikalarının gerçek değerine kavuşması için okul yönetimleri yönetim alanında her türlü katkıyı sağlamak zorunda olduğu söylenebilir.

Okul öncesi eğitim, ülkelerin gelişmişlik düzeylerine ve bölgesel farklılıklara göre değişen bir istisna olmaktan çıkmış, neredeyse bir kurala dönüşmüştür. Bugün dünyada ve Türkiye'de 0-6 yaş grubunda eğitim alan çocukların sayısı hızla artış göstermektedir. Dolayısıyla, bu eğitimlerin verildiği kurumlara gerek bağımsız gerekse kamuya ait olsun, talep nedeniyle müfredat, finansman, performans ve okula hazırlık vb. kriterler itibari ile doğru yönetilmesi gereken kurumlara dönüşmüştür. Bu noktada okul yöneticilerine büyük görevler düşmektedir. Bu görevleri yerine getirirken, diğer düzeylerden farklı olarak en hassas gruptan

birine eğitim sunulduğu unutulmadan, çevresel sorunlar çözümlenmelidir. Bu bağlamda, araştırmanın örneklem dâhilinde okul öncesinde çağdaş yönetim anlayışlarının gelişmesi ve sorunların çözümüne katkı sağlamak adına yönetici algılarını ortaya çıkartacak olması konuya ilişkin sorunların çözümü ve gelişim kaydedilmesi adına önem taşımaktadır.

Sınırlılıklar

Araştırma, Erzurum ili ile sınırlı tutulmuştur.

Araştırma, Erzurum'daki on bağımsız anaokulu ve anasınıfı bulunan on ilkokul olmak üzere toplam yirmi okulla sınırlı tutulmuştur.

Araştırma, 10 anaokulu ve 10 anasınıfı bulunan ilkokul yöneticisi ile sınırlı tutulmuştur.

İkinci Bölüm

Yöntem

Bu bölümde araştırmanın modeli, evren ve örneklem, verilerin toplanması, veri toplama araçları ve verilerin analizine yer verilmektedir.

Araştırma Yöntemi

Bu araştırma nitel yöntem kullanılarak tasarlanmıştır. Nitel araştırma yöntemi, görüşme, gözlem vb. gibi sayısal olarak veri toplanamayan ve katılımcılara göre değişkenlik gösteren bilimsel araştırmalarda kullanılır (MEB, 2006). Nitel yöntemde konu hakkında derin bir kavrayışa ulaşma çabası söz konusu olup, araştırmacı ilave sorularla görüştüğü kişinin öznel bakış açısını kapsamaya çalışır (Karataş, 2015).

Bu araştırma nitel araştırma yöntemlerinden durum çalışmasıdır. Durum çalışması, geçmiş çalışmaların raporları aracılığıyla, karmaşık konuların keşfedilmesini ve anlaşılmasını sağlar. Özellikle bütünsel, derinlemesine bir araştırma yapılması gerektiğinde sağlam bir araştırma yöntemi olarak kabul edilebilir. Durum çalışması yönteminin birçok sosyal bilimler çalışmasında bir araç olarak kullanılması, eğitim (Gülseçen ve Kubat, 2006), sosyoloji (Grassel ve Schirmer, 2006) ve yoksulluk, işsizlik, uyuşturucu bağımlılığı gibi toplum temelli problemler (Johnson, 2006) ile ilgili konularda belirginleşmektedir. Durum çalışması tasarımları, çok sayıda araştırma sorusunu ele almak için başta sosyal bilimler, eğitim, iş, hukuk ve sağlık olmak üzere birçok disiplinde kullanılmıştır.

Durum çalışmasının bir araştırma yöntemi olarak tanınmasının nedenlerinden biri, araştırmacıların söz konusu sosyal ve davranışsal sorunların bütüncül ve derinlemesine açıklamalarını sağlamasıdır. Bir durum çalışması yöntemiyle araştırmacı, niceliksel istatistiksel sonuçların ötesine geçebilir ve davranış koşullarını araştırmaya katılan bireylerin bakış açısıyla anlayabilir. Hem nicel hem de nitel verilerin dâhil edilmesiyle durum çalışması, incelenen vakaların eksiksiz gözlemlenmesi, yeniden yapılandırılması ve analiz edilmesi yoluyla bir olgunun hem sürecini hem de sonucunu açıklamaya yardımcı olur (Tellis, 1997).

Bu araştırmanın verileri görüşme yoluyla toplanmış ve betimsel analiz kullanılarak analiz edilmiştir. Bu yöntemin seçilmesinin nedeni, toplanan verilerin derinlemesine yorumlanması ve böylece çalışma öncesinde belirgin olmayan araştırma konusunun ortaya çıkarılması; elde edilen verilerin tarafsız olmasına önem verilen bir yöntem olmasından ileri gelmektedir (Koçak ve Arun, 2006).

Bu çalışmada da, görüşülen yöneticilerin yaşadıkları sorunlar hakkında öznel bakışları elde edilmeye çalışılmıştır.

Durum çalışmasının aşamaları aşağıda yer almaktadır (Yıldırım ve Şimşek, 2008);

- Araştırma sorularının geliştirilmesi,
- Araştırmanın alt problemlerinin geliştirilmesi,
- Analiz biriminin saptanması,
- Çalışılacak durumun belirlenmesi,
- Araştırmaya katılacak bireylerin seçimi,
- Verinin toplanması ve toplanan verinin alt problemlerle ilişkilendirilmesi,
- Verinin analiz edilmesi ve yorumlanması,
- Durum çalışmasının raporlaştırılması,

Araştırma durum çalışmasının yukarıda belirtilen aşamalarına göre gerçekleştirilmiştir.

Araştırmada öncelikli olarak araştırma konusuna kaynaklık eden problemler tespit edilmiş, kaynak problemlere uygun alt problemler belirlenmiş ve araştırmanın veri toplama aracını oluşturan sorular hazırlanmıştır. Hazırlanan sorular örneklem haricinde yer alan 5 okul yöneticisine ve 2 alan uzmanına verilerek görüşleri alınmıştır. İşlemeyen sorular üzerinde gerekli değişiklikler yapılarak sorulara son şekli verilmiştir. Araştırma için gerekli olan çalışma grubunun belirlenmesinde araştırma konusuna uygun okullar ve türleri belirlenmiştir. Araştırma soruları çalışma grubuna yüz yüze görüşmek sureti ile sorulmuş ve gerekli kayıtlar tutulmuştur. Toplanan veriler araştırmanın alt problemleri ile ilişkilendirilerek veriler yorumlanmış ve literatür taraması ile desteklenerek analiz edilmiştir.

Araştırmanın Çalışma Grubu

Çalışma grubu tespit edilirken, amaçlı örnekleme yöntemlerinden kolay ulaşılabilirlik ve gönüllülük ilkeleri esas alınmıştır. Kolay ulaşılabilirlik ilkesi yönteminde araştırmacı, yakın olan ve erişilmesi kolay olan durumu seçer (Yıldırım ve Şimşek, 2014). Gönüllük ilkesinde katılımcıların heterojen yapıda olmasına dikkat edilir (İlhan, Esentürk ve Yarımkaya 2016).

Bu araştırmanın çalışma gurubunu Erzurum ilindeki bağımsız anaokulları ve bünyesinde anasınıfı bulunan ilkokullarda çalışan yöneticiler oluşturmaktadır. Gönüllülük ve kolay ulaşılabilirlik ilkeleri kapsamında ulaşılan 10 bağımsız anaokulu, 10 anasınıfı bulunan ilkokulda çalışan 20 okul müdürüdür. Çalışma gurubu oluşturulurken Erzurum ilindeki anaokulları ve bünyesinde anasınıfı bulunan ilkokulların sosyo-ekonomik düzeylerinin farklı olmasına dikkat edilmiştir.

Katılımcılar

Bu araştırmada katılımcılar anaokullarında çalışan müdürler ile ilkokullarda çalışan müdürler olmak üzere iki grupta incelenmiştir. Bu doğrultuda anaokullarında çalışanlar için “A”, ilkokullarda çalışanlar için “B” kodu kullanılmaktadır.

Katılımcıların öncelikli olarak demografik özelliklerine yer verilmiştir. Katılımcıların cinsiyet, eğitim durumu, yöneticilik deneyimleri ve öğretmenlik deneyimleri tablolar halinde aktarılmıştır. Ardından formda yer alan sorular ve bu sorulara verilen cevaplara yer verilerek bulguların değerlendirilmesi gerçekleştirilmiştir.

Tablo 1

Katılımcılardan A grubunu Oluşturan Yöneticilerin Demografik Özellikleri

Yönetici Olduğu Kurum	Öğretmenlik Deneyimi	Yöneticilik Deneyimi
A1. Anaokulu Müdürü	12 yıl	18 yıl
A2. Anaokulu Müdürü	14 yıl	5 yıl
A3. Anaokulu Müdürü	4 yıl	7 yıl
A4. Anaokulu Müdürü	9 yıl	3 yıl
A5. Anaokulu Müdürü	0 yıl	13 yıl
A6. Anaokulu Müdürü	23 yıl	2 yıl
A7. Anaokulu Müdürü	11 yıl	2 yıl
A8. Anaokulu Müdürü	12 yıl	5 yıl
A9. Anaokulu Müdürü	2 yıl	18 yıl
A10. Anaokulu Müdürü	1 yıl	11 yıl

Tablo 2

Katılımcılardan B grubunu Oluşturan Yöneticilerin Demografik Özellikleri

Yönetici Olduğu Kurum	Öğretmenlik Deneyimi	Yöneticilik Deneyimi
B1. İlkokul Müdürü	10 yıl	3 yıl
B2. İlkokul Müdürü	8 yıl	15 yıl
B3. İlkokul Müdürü	7 yıl	8 yıl
B4. İlkokul Müdürü	15 yıl	3 yıl
B5. İlkokul Müdürü	26 yıl	6 yıl
B6. İlkokul Müdürü	8 yıl	20 yıl
B7. İlkokul Müdürü	10 yıl	3 yıl
B8. İlkokul Müdürü	12 yıl	5 yıl
B9. İlkokul Müdürü	9 yıl	15 yıl
B10. İlkokul Müdürü	4 yıl	8 yıl

Tablo 3

Katılımcıların Cinsiyetlerine İlişkin Bilgiler

		Cinsiyet Dağılımı		Toplam
		Erkek	Kadın	
	Sayı	14	6	20
	% İçerisinde Cinsiyet	65 %	35 %	100,0%
Toplam	Sayı	14	6	20
	% İçerisinde Cinsiyet	70 %	30 %	100,0%

Katılımcıların demografik özellikleri incelendiğinde %70'inin (14) erkek, %30'unun (6) kadın olduğu görülmektedir.

Tablo 4

Katılımcıların Eğitim Durumlarına İlişkin Bilgiler

			Eğitim Durumu		Toplam
			Lisans	Yüksek Lisans	
Cinsiyet	Erkek	Sayı	13	1	14
		% İçerisinde Eğitim Durumu	68,4%	100,0%	70,0%
	Kadın	Sayı	6	0	6
		% İçerisinde Eğitim Durumu	31,6%	,0%	30,0%
Toplam	Sayı	19	1	20	
	% İçerisinde Eğitim Durumu	100,0%	100,0%	100,0%	

Katılımcıların %95'i (19) lisans mezunu iken, %5'i (1) yüksek lisans mezunudur.

Tablo 5

Katılımcıların Mesleki Kıdemlerine İlişkin Bilgiler

Katılımcı	Öğretmenlik Yaptığı Süre	Yöneticilik Yaptığı Süre
A1	12	18
A2	14	5
A3	4	7
A4	9	3
A5	-	13
A6	23	2
A7	11	2
A8	12	5
A9	2	18
A10	1	11
B1	10	3
B2	8	15
B3	7	8
B4	15	3
B5	26	6
B6	8	20
B7	10	3
B8	9	15
B9	16	15
B10	4	8

Katılımcıların mesleki deneyimleri incelendiğinde öğretmenlik deneyimi olmayan katılımcının yanı sıra 26 yıllık öğretmenlik kariyerine sahip yöneticinin olduğu görülmektedir. Yöneticilik deneyimleri ise en az 2 yıl, en çok 20 yıl şeklindedir. Katılımcıların öğretmenlik deneyimi ortalamaları yaklaşık olarak 9 yıl 11 ay iken, yöneticilik deneyimi ortalamaları yaklaşık olarak 9 yıl 2 aydır. Katılımcıların deneyimlerinin tespit edilmesinde temel amaç okul yöneticilerinin deneyimlerinin araştırma konusuna etki edip etmediğinin saptanmasına yönelik olarak veri elde etmeye dönüktür.

Veri Toplama Araçları

Araştırmada kullanılan veri toplama aracı, yarı yapılandırılmış görüşme formudur. Formda on adet demografik boyut sorusu ile okul yönetiminde karşılaşılan sorunlara ilişkin sorular yöneltilmiştir. Sorular hazırlanırken öncelikle literatür taraması yapılmış yöneticilerin yaşadıkları sorunlar hakkında bilgi edinilmiş ardından sorular hazırlanmıştır. Sorular iki alan uzmanı ve beş okul yöneticisine verilmiş ve görüşleri alınmıştır. Yapılan inceleme ve dönütler doğrultusunda forma son hali verilmiştir.

Formda yer alan sorular, okul öncesi eğitim yöneticilerinin fiziki, ekonomik, bölgesel, mevzuat, öğrenciler, paydaşlar, personel, özel eğitim gereksinimi olan

öğrenciler ve kurumlar ile ilgili yaşadıkları sorunların tespitini amaçlamaktadır (EK – 1)

Verilerin Toplanması

Verilerin toplanması sürecine görüşme formu hazırlanarak başlanmıştır. Hazırlanan görüşme formu kullanılarak pilot çalışma için çalışma gurubu içerisinde yer almayan 5 yönetici ile görüşülmüştür. Bu yöneticilerin üçü bağımsız anaokulu yöneticisi, ikisi ise bünyesinde anasınıfı bulunan ilkokul yöneticisidir. Görüşme sonuçları ile ilgili olarak iki alan uzmanı ile çalışılarak veriler incelenmiş ve değerlendirilmiştir. Araştırma ile ilgili olarak alan uzmanlarından görüşme formundaki soruların açık ve anlaşılır olup olmadığı, araştırılan konuyu kapsayıp kapsamadığı, araştırılan verileri ortaya koyup koymadığını kontrol etmeleri istenmiştir. İşlemeyen ya da anlaşılmayan sorular belirlenmiş ve düzeltilmiştir. Sonuçta alan uzmanları tarafından görüşme sorularının geçerliliği saptanmış ve güvenilirliği yeterli görülmüştür. Gerekli görülen düzeltmeler yapılarak forma son hali verilmiştir. Düzeltme yapılan sorularla ilgili bilgiler aşağıdaki gibidir.

Düzeltilme Yapılan Soruların İlk Hali

- Okul öncesi eğitim yönetimi sürecinde ekonomik olarak sizleri zorlayan ve sorun teşkil eden problemler nelerdir?
- Okul öncesi eğitim yönetimi sürecinde öğrencilerin okula devam devamsızlık sorunları nelerdir?
- Okul öncesi eğitim yönetimi bölgenin iklim şartları açısından karşılaştığınız sorunlar nelerdir?

Soruların Düzeltme Yapıldıktan Sonraki Hali

- Okul öncesi eğitim yönetimi sürecinde ekonomik açıdan karşılaştığınız problemler nelerdir?
- Okul öncesi eğitim yönetimi sürecinde öğrencilerin okula devamı ile ilgili sorun yaşıyor musunuz? Yaşıyorsanız bunlar ne tür sorunlardır?
- Okul öncesi eğitim yönetimi bölgenin genel yaşam düzeni (iklim şartları, coğrafi durum, ulaşım) ile ilgili kaynaklanan sorunlar nelerdir?

Forma son şekli verildikten sonra yöneticilerden randevu alınarak, onların istediği yerde ve istedikleri bir zaman diliminde sorular sorulmuştur. Görüşme yapılırken özellikle özel durumların ortaya çıkarılmaması ve yöneticilerin sorulara

rahat cevap vermeleri için gerekli özen gösterilerek sorular yöneltmiştir. Alınan cevaplar, görüşme formu ve kayıt cihazı ile kayıt altına alınmış ve böylece veriler toplanmıştır. Bu doğrultuda katılımcılar ile görüşmenin gerçekleştirildiği mekân ve süre bilgileri şu şekildedir:

Tablo 6

Katılımcılardan A Gurubunu Oluşturan Yöneticiler İle Yapılan Görüşme Bilgileri

Yönetici Olduğu Kurum	Öğretmenlik Deneyimi	Yöneticilik Deneyimi
A1. Anaokulu Müdürü	Müdür Odası	50 Dakika
A2. Anaokulu Müdürü	Müdür Odası	35 Dakika
A3. Anaokulu Müdürü	Müdür Odası	32 Dakika
A4. Anaokulu Müdürü	Müdür Odası	40 Dakika
A5. Anaokulu Müdürü	Müdür Odası	40 Dakika
A6. Anaokulu Müdürü	Müdür Odası	35 Dakika
A7. Anaokulu Müdürü	Müdür Odası	30 Dakika
A8. Anaokulu Müdürü	Müdür Odası	40 Dakika
A9. Anaokulu Müdürü	Müdür Odası	40 Dakika
A10. Anaokulu Müdürü	Müdür Odası	45 Dakika

Tablo 7

Katılımcılardan B Gurubunu Oluşturan Yöneticiler İle Yapılan Görüşme Bilgileri

Yönetici Olduğu Kurum	Öğretmenlik Deneyimi	Yöneticilik Deneyimi
B1. İlkokulu Müdürü	Müdür Odası	45 Dakika
B2. İlkokulu Müdürü	Müdür Odası	40 Dakika
B3. İlkokulu Müdürü	Müdür Odası	40 Dakika
B4. İlkokulu Müdürü	Müdür Odası	35 Dakika
B5. İlkokulu Müdürü	Müdür Odası	50 Dakika
B6. İlkokulu Müdürü	Müdür Odası	35 Dakika
B7. İlkokulu Müdürü	Müdür Odası	40 Dakika
B8. İlkokulu Müdürü	Müdür Odası	45 Dakika
B9. İlkokulu Müdürü	Müdür Odası	35 Dakika
B10. İlkokulu Müdürü	Müdür Odası	30 Dakika

Verilerin Analizi

Yöneticilerle gerçekleştirilen görüşmeler sonucunda elde edilen verilerin analizinde betimsel analiz yöntemi kullanılmıştır. Betimsel analizde veriler görüşülen kişiden elde edilmektedir ve verilen cevaplar değiştirilmeden alıntılar şeklinde aktarılır. Betimsel analiz dört aşamadan oluşmaktadır (Altunışık, 2010).

- Analiz için çerçevenin oluşturulması,
- Oluşturulan çerçeveye göre verilerin işlenmesi,
- Bulguların tanımlanması,
- Bulguların yorumlanması.

Görüşmelerden elde edilen veriler karşılaştırılarak yorumlanır ve analiz edilir. Karmaşık bir yöntem olmasına karşın ulaşılabildiği kadar zor veriler elde edilir (Böke, 2011).

Sonuç olarak betimsel analizde toplanan veriler belirlenen başlıklar altında özetlenir ve yorumlanır. Yapılan çalışmada görüşme sonuçları olduğu gibi alınarak veriler metne dökülmüş, ilgili veriler ayıklanmış ilgisiz veriler metinden çıkartılmıştır. Görüşmede sorulan sorulara karşılık verilen cevaplar anaokulu veya anasınıfları bulunan ilköğretim yöneticisi olarak kodlanmış ve bu kodlamaya uygun olarak metinde sunulmuştur. Katılımcılara sorulan sorular numaralandırılmış ve sorulara verilen cevaplar her iki gruptan tüm katılımcıların verdiği cevaplar art arda sıralanmıştır. Görüşme kayıtları sıralanırken öncelikli olarak anaokulu yöneticilerinin hemen ardından ise aynı soruya ilköğretim yöneticilerinin vermiş oldukları cevaplar sıralanmıştır. Her soruya verilen cevaplar sıralandıktan sonra her iki katılımcı grubunun verdikleri cevaplar karşılaştırılmıştır.

Üçüncü Bölüm

Bulgular

Bu bölümde, araştırmaya katılan yöneticilerden yarı yapılandırılmış görüşme formu ile toplanan verilerin analizi sonucunda elde edilen bulgulara yer verilmiştir.

Görüşme Bulguları

Katılımcılara okul öncesi eğitim yönetimine ilişkin 10 soru yöneltilmiş ve görüşleri alınmıştır. Buna göre sorular ve görüşler aşağıda yer almaktadır;

Soru 1: Okul öncesi eğitim yönetimi sürecinde ekonomik açıdan karşılaştığınız problemler nelerdir?

- **A1:** Okul öncesi eğitim kurumlarının kar amaçlı birer işletme mantığı güdülerek işletilmesi. Bunun dışında herhangi bir ekonomik sorunumuz bulunmamaktadır.
- **A2:** Okul öncesi eğitim kurumlarında öğrencilerin öz bakımları için toplanan aylık ücretlerin toplanmasında çok fazla sıkıntı yaşamaktayız. Merkezi bütçeden okul öncesi eğitim kurumları için gönderilen ödeneklerin harcama birimi yetkililerince başka okulların ihtiyaçları için harcanması. Okulumuzda çalışan yardımcı personel için merkezi bütçe imkânlarının kullanılmaması.
- **A3:** Okul öncesi eğitim kurumları için merkezi bütçeden ayrılan payın yetersiz olması. Okul öncesi eğitim kurumlarına devam eden öğrencilerden aidat alınması ve bu aidatların alınması sırasında yaşanan çeşitli problemler.
- **A4:** Okul öncesi eğitim kurumlarında öğrencilerden öz bakım ihtiyaçları için aidat alınması okul yönetimini rahatlatmaktadır. Özellikle sosyo ekonomik olarak gelişmemiş bölgelerde aidat alınması daha fazla çocuğun okul öncesi eğitime katılmasını engellemektedir. Milli Eğitim Bakanlığı tarafından okul bazlı bütçe uygulaması yapılmadığı için merkezi kaynakların kullanılmasında ciddi güçlüklerle karşılaşılmaktadır.

- **A5:** Ekonomik işleyiş oluşturmakta. Aidatların alınmaması, velilerin aidat ödemediği kaynaklı sorun oluşturmaları, okul yönetimini ekonomik yönetim becerisinin olmaması
- **A6:** Okulöncesi için alınan aidatların ödenmesinde sorun yaşanması
- **A7:** Devlet desteği yeterli. Ekonomik anlamda çok fazla sıkıntı yaşamıyorum
- **A8:** Okulun temel ihtiyaçlarının karşılanması için yeterli kaynak olmaması. Merkezi bütçeden yeterli kaynak aktarılmıyor. Aktarılan kaynakların il veya ilçe milli eğitim müdürlüklerince yapılması.
- **A9:** Aidat alınmaması, hizmet alımı yapılmaması ve okul bazlı bütçe uygulamasının olmaması.
- **A10:** Öğrenci velilerinden aidat alınmasında yaşanan güçlükler, okula gelen ödeneğin okulun tüm ihtiyaçlarını karşılamaya bazen yetmemesi,
- **B1:** Bulduğumuz bölgedeki ailelerin ekonomik açıdan durumlarının iyi olmaması öğrencileri okul öncesi kurumlara yönlendirme açısından sıkıntı yaşanmaktadır. Aileler okul öncesi kurumunu sürekli maddi bir götürüsü olacağı düşüncesi içerisinde sürüklüyor. Bu düşünceler çevresindeki kişilerin yanlış yönlendirmelerinden kaynaklanmaktadır.
- **B2:** Velilerin aidat ödeme noktasında gönülsüz davranmaları ve buna bağlı olarak yaşanan mali problemler. Anasınıflarına ait merkezi bütçe tarafından oluşturulan bağımsız bir bütçenin olmaması
- **B3:** Okul öncesi eğitim sürecinde mali açıdan yaşadığımız sıkıntılar arasında okulun yapısı gereği meydana gelen deformasyonlar ve bunlara yönelik bireysel çabalarımızın dışında kalan maddi desteğin yeterli olmaması, bireysel farklılıklarla birlikte öğrenme sürecinde farklı ihtiyaçlara sahip çocuklar için materyal temininde yaşanan sıkıntılarımız bulunmakta.
- **B4:** Velilerin aidat ödemek istememesi ve kırtasiye masraflarına da katılmak istememeleri.
- **B5:** Velilerden aidat alınmaması ve devlet tarafından yeterli oranda maddi destek verilmemesi.
- **B6:** Ailenin ilgisizliği, ailenin ekonomik şartlarının yetersiz olması, Her şeyin okuldan beklenmesi, velinin okulu bakıcı olarak görmesi,

- **B7:** Okulumuzun bulunduğu bölgenin sosyo ekonomik durumu iyi olduğundan okul öncesinde ve ilkokulda ekonomik sıkıntı yaşanmamaktadır.
- **B8:** Okul öncesi öğrencilerinden alınan aidatların sınıf giderlerini karşılamaması, genel bütçeden yeteri kadar ödenek ayrılmaması ekonomik anlamda yaşadığımız sorunlardır.
- **B9:** Okulumuzun bulunduğu bölgenin sosyo ekonomik durumu olmadığından anasınıfı ihtiyaçlarımız karşılayamamaktayız. Okul öncesi öğrencilerinden öz bakım ihtiyaçları için aidat alamamaktayız. Genel bütçeden okul öncesi için bütçe ayrılmadığından ekonomik şartlarımız daha da zorlaşmaktadır.
- **B10:** Ailelerin ekonomik durumlarının yetersiz olması, sınıf araç gereçlerinin yeteri kadar temin edilememesi.

Okul öncesi eğitim yönetiminde ekonomik sorunları 3 temel başlıkta ele almak mümkündür.

- Ailelerden aidat toplamakta yaşanan güçlük
- Devlet katkısının yeterli olmaması
- Ailelerin ekonomik açıdan okul öncesi eğitimi külfet olarak görmesi

İlkokul yöneticilerinde ekonomik sorunlar daha düşük seviyede olmakla birlikte özellikle anaokulu yöneticileri yukarıda söz edilen 3 temel unsurdan bahsetmektedir. Devlet desteğinin yeterli olmaması kurumları aidat talebine zorlamakta, bu durum da aileler tarafından hoş karşılanmamaktadır. Ailelerin okul öncesi eğitimi aidat giderlerinden dolayı külfet olarak görmesi ve bu söylemin kulaktan kulağa yayılması toplumun okul öncesi eğitime bakış açısına da olumsuz yansıttığı düşünülebilir. Okul öncesi eğitimde yaşanan ekonomik sorunların hem anaokulu hem de ilkokul yöneticileri açısından ortak olarak yaşandığı tespit edilmiştir.

Soru 2: Okul öncesi eğitim yönetimi sürecinde okulun fiziki yapısı ile ilgili karşılaştığınız problemler nelerdir?

- **A1:** Okulumuzu fiziki yapısı itibari ile herhangi bir sorun bulunmamaktadır.

- **A2:** Bakanlıkça yapılan binamızın tip proje olarak yapılması okulun çevre şartlarına uygun olmaması. Okulun katlı bir bina olması sıkıntı olmaktadır.
- **A3:** Okulumuzun fiziki yapısı ile ilgili olarak çok fazla sorununuz yoktur. Ancak, okulumuz için spor veya büyük grup etkinliklerini gerçekleştirebilecek salonun olmaması çeşitli etkinliklerin yapılmasına imkân vermemektedir.
- **A4:** Okulumuzun ülke genelinde birçok yerde yapılan tip projelerden olması eğitim sürecinde çeşitli etkinliklerin yapılmasına engel olmaktadır. Özellikle anaokulumuzun katlı olması, sınıfların ergonomik olmaması ciddi sorunlar oluşturmaktadır. Okul için spor salonu olmaması da dezavantaj oluşturmaktadır. Çocuklar için oyun alanının bulunmaması sorun oluşturmaktadır.
- **A5:** Okulun katlı olması, merdivenli olması, balkon bulunması ve tehlike oluşturması, sınıfların küçük olması.
- **A6:** Çalıştığım okulun fiziki yapısı çok iyi olduğundan önemli bir sorun yaşamadım. Ancak mevsim şartlarına göre okulumuzda kış bahçesinin bulunmaması önemli bir sorun oluşturmaktadır.
- **A7:** İklim şartları ve yeni bina olmaması. Binanın katlı olması, binanın okul öncesi çağ çocuğu için uygun olmaması. Yeterli fiziki alanların olmaması problem oluşturmaktadır. Oyun alanlarının yetersiz olması.
- **A8:** Okulda yeterli miktarda havalandırma bulunmaması, sınıfın ortasında kolon bulunması ve sınıfların okul öncesi eğitim programı esaslarına uygun olmaması.
- **A9:** Öğrenci sayısının artmasına karşın derslik sayılarının ve diğer alanların yetersiz kalması. Çok amaçlı salonların olmaması problem teşkil ediyor. Bahçe alanının kurum açısından uygun olmaması
- **A10:** Sınıflardaki bina kolonlarının sınıfın bir kısmının kullanımını engellemesi, çatı yapısının mevsime uygun olmaması sebebiyle çatıda kar birikmesi ve sık sık düşmesi, mutfaklarımızda ve lavabolarda havalandırmaların olmaması, doğalgaz dönüşümü yapılamadığı için kazan, kazan dairesinin ve bacanın temizlenme zorunluluğu
- **B1:** Bulduğum eğitim kurumunda okul öncesi için ayrılan dersliğin küçük olmasından dolayı düzeyli bir eğitim verildiğini düşünmüyorum.

Okul öncesi için derslikler büyük olmalı ve öğrenciler rahat hareket edebilmeli.

- **B2:** Anasınıfının okul içerisinde bulunması ve diğer kademe öğrencilerinin rahatlıkla ulaşabileceği konumda olması. Anasınıfına ait lavaboların olmaması. Özellikle fiziki açıdan yaşamış olduğumuz problemlerdir.
- **B3:** Okulun fiziki yapısı henüz küçük yaşta olan öğrenciler için tehlike arz etmekte; merdiven boşlukları, korkuluklara ait boşluklar gibi, beraberinde okul bahçesinin ilkokul kısmı ile aynı oluşu akran olmayan öğrencilerin ortak bir oyun alanını paylaşması zorunluluğunun doğurduğu tehlikeler (koşarken çarpışma gibi) bizi tedirgin etmekte. Bulduğumuz ilin mevsimsel nitelikleri göz önünde bulundurulmadan yapılan okulumuz inşaat çalışmaları neticesinde okulumuzun çatısının belli kısımlarındaki sıvaların su toplayıp zamanla kabarak düşme tehlikesi bulunmakta, bunlar için bina yapılmadan önce bazı tedbirler alınması yönetimimizin mali kaynakları daha verimli harcanmasını sağlayabilirdi.
- **B4:** Okullardaki sınıfların anasınıfı düzeyine göre dizayn edilmemesi ve sınıfların küçük olması
- **B5:** Lavabolarımızın okul öncesine uygun olmaması. Anasınıfı için belirlenen alanın çok küçük olması.
- **B6:** Okullarda Anasınıfları bağımsız anaokulları gibi her şeyleri kendilerine yetecek durumda değil, oyun oynadıkları sınıfları, yemek yiyecek salonları, etkinlik yapacak yerleri yetersiz. WC ler ve lavabolar yeterli değil,
- **B7:** Okul öncesi sınıflarının bodrum katında ve küçük olması, yeterli havalandırma koşullarına sahip olmaması.
- **B8:** Anasınıflarımız müstakil binada bulunduğundan fiziki anlamda bütün ihtiyaçları karşılamakta ve herhangi bir sorun yaşanmamaktadır.
- **B9:** Anasınıfın ilkokul ile aynı binada yer alması, tuvaletlerin ortak kullanılması, sınıfımızda eğitim materyallerinin eksikliği önemli sorunlar ortaya çıkarmaktadır.

- **B10:** Birçok Binanın yapılışı sırasında anasınıfı için sınıf düşünülmediğinden derslik eksikliği vardır. Okul lavabolarının Okul Öncesi Eğitim öğrencilerine uygun olmaması.

Eğitim kurumlarının fiziki yapılarına dair temel sorunlar anaokullarında ve ilkokullarda farklılık göstermektedir. Ortak temel sorun sınıfların küçük olmasıdır. Hemen her yönetici aynı sorundan söz etmektedir. Bununla birlikte anaokullarında okulların çok katlı olması öğrenciler adına tehlike arz etmektedir. Anaokullarında spor salonunun bulunmaması öğrencilerin spor etkinliği gerçekleştirememesine yol açarken, mevsimsel koşullara uygun binalar olmaması da özellikle kış mevsiminde çocukların etkinlik alanını kısıtlamaktadır.

İlkokullarda ise anasınıfları için ayrı bir lavabo olmaması ve üst sınıfların kolayca anasınıfına ulaşabiliyor olması öğrencileri tehlikeye soktuğu yönetici düşüncelerinde ortaya çıkmaktadır.

Soru 3: Okul öncesi eğitim yönetimi sürecinde Okul Öncesi Öğretmenleri ile ilgili karşılaştığınız problemler nelerdir?

- **A1:** Okul içerisinde yapılmış olan eğitsel etkinliklerin takibinin yapılmaması. Öğretmenlerin hazır plan kullanmaları. Yine öğretmenlerin Milli Eğitim Bakanlığınca hazırlanan ve kabul edilen Okul Öncesi Eğitim programına hâkim olmamaları. Öğretmenlerin okul öncesi eğitim süresince olumsuz olarak rekabet etmeye çalışmaları. Öğretmenlerin vizyon sahibi olmamaları.
- **A2:** Öğretmenlerin devlet memurları ile ilgili mevzuata hakim olamamaları. Okul öncesi eğitimi öğretmenlerinin yıllar geçtikçe daha duygusal hareket etmeleri. Öğretmenlerin hizmet içi eğitimlere katılmamaları.
- **A3:** Öğretmenlerin teneffüs aralarının olmaması, ders sürelerinin uzun olması. Öğretmenlerin kılık kıyafetlerine dikkat etmemeleri. Okul öncesi eğitimi planlama ve programlama konusunda öğretmenlerin yeterince bilgi sahibi olmamaları.
- **A4:** Öğretmenler ile ilgili olarak yaşadığımız en önemli sorun okul öncesi eğitimi kendi istediği ile tercih eden öğretmen ile etmeyen öğretmen arasındaki bakış açısı oluşturmaktadır. Öğretmenlerin evli olanlarla

olmayanlara arasında gördüğüm performans farkı. Bekar olan öğretmenler evli öğretmenlere göre daha dinamik olarak eğitim sürecine katılmaktadır. Yine öğretmenlerin sıklıkla yaptığı çeşitli nedenlere bağlı olarak hastalık izni almaları. Yine öğretmenlerin okul öncesi eğitim programına aykırı olarak hazır plan kullanmaları.

- **A5:** Mesleki yeterlilik yok, ekonomik kaygılarının ön plana çıkması
- **A6:** Öğretmenlerin ilgi, istek ve motivasyonları çok düşük. Yeniliklere, farklı etkinliklere yönlendirmede sorun yaşanıyor
- **A7:** Öğretmenlerin teneffüs aralarının olmaması. Öğretmenlerin mesleki anlamda kendilerini güncellememeleri. Mesleki eğitimlere katılmada isteksiz davranmaları.
- **A8:** Öğretmenlerin mesleki yeterliliklerinin yeterli düzeyde olmaması. Mesleki bilgi ve becerilerini artırmaya dönük aktivitelere katılmamaları, sürekli değişen eğitim yaklaşımlarından haberlerinin olamaması. Hazır plan kullanma eğilimlerinin olması. Öğretmenlerin veliler ile etkili ve yeterli iletişim kuramaması, problem çözme becerilerinin yeterli düzeyde olamaması öğretmenlerimizde genel olarak karşılaştığım sorunlardandır.
- **A9:** Mesleki yeterliliklerinin zayıf olması, eğitimin daha çok çocuğa göre değil, öğretmen merkezli çalışmalarının yapılması
- **A10:** Görev ve sorumlulukların zamanında yerine getirilmemesi. Öğretmenlerin mesleki birikimlerini artırmaya dönük çalışmalar yapmaması.
- **B1:** Okul öncesi öğretmenleri öğrencileri daha çok oyuna yöneltmek yerine sürekli bir etkinlik yaptırma çabası içerisine girmiş bulunmaktadır.
- **B2:** Okul öncesi öğretmenin çocuklara karşı ilgi ve alakasının yeterli olmaması. Okul öncesi öğretmenimizin iletişiminin yetersiz olması.
- **B3:** Okul öncesi öğretmenlerin bazı evrakları geç hazırlaması dışında bir problem yaşanılmadı.
- **B4:** Sürekli öğrenciyle birlikte olmaları nedeniyle idare ve diğer öğretmenlerle iletişimin sağlıklı olmaması bazen çok rahat olmaları
- **B5:** Sınıf yönetimi konusunda eksikliklerinin bulunması. Bu eksiklikleri giderecek özel bir çabanın olmaması. Okul öncesi eğitim konusunda yapılan değişikliklerin takip edilmemesi.

- **B6:** Okul öncesi öğretmenlerin bir kısmı ya çok genç olması veya ücretli olması nedeni ile mazeret izinleri kullanmaktalar. Bu durum bu yaş çocuğunu olumsuz etkilemektedir.
- **B7:** Okul öncesi öğretmenlerinin mesleki birikimlerinin yeterli olması ve mesleki becerilerini artırabilecek eğitime katılmamaları, okul öncesi öğretmenlerinin daha çok sorun üretmeleri ve problem çözme becerilerinin zayıf olması, özellikler etkinlik saatlerinde sınıflarından ayrılmaları.
- **B8:** Özellikle açık öğretim mezunu öğretmenlerin pedagojik formasyon eksiklikleri sorun oluşturmaktadır. Ayrıca öğretmen ihtiyacını karşılamak için görevlendirme çalışan öğretmenlerin yaptıkları işi tam anlamıyla yerine getirme konusunda yetersiz kalmaları.
- **B9:** Öğretmen ihtiyacını karşılamak için görevlendirme çalışan öğretmenlerin okul öncesi konusunda yetersiz kalmaları. Öğretmenlerin mesleki becerilerini artırabilecek etkinliklere katılmamaları. Öğretmenlerin velilerle iletişim problemi yaşamaları.
- **B10:** Öğretmen eksikliği, doğu illerindeki öğretmen sirkülasyonu sonucu deneyimli öğretmenlerin gitmesi, öğretmen eksikliğine bağlı olarak yeterli eğitim almamış ücretli öğretmenlerin çalıştırılması.

Yöneticilerin okul öncesi öğretmenleri ile ilgili sorunların başında öğretmenlerin mesleki yetersizlikleri gelmektedir. Bu sorun her iki kurum yöneticileri için de ortaktır. Öğretmenlerin mesleki ahlaktan yoksun bir şekilde, ekonomik kaygılar ile hareket etmeleri ciddi bir sorun olarak görülmektedir. Anaokulu yöneticileri ağırlıklı olarak öğretmenlerin M.E.B.'in hazırlamış olduğu hazır programı kullanıyor olması, kılık kıyafetlerine özen göstermemeleri ve demografik özelliklerinin (yaş, medeni durum) performanslarında farklılık yaratmasından şikayetçidir.

İlkokul yöneticilerinde ise öğretmenlere ilişkin sorunlar daha az olmak ile birlikte öğretmenlerin sık sık mazeret izni almaları ve öğretmenler arası iletişimlerinin zayıf olması temel sorunlar olarak ön plana çıkmaktadır. İlkokul yöneticilerine göre mesleki deneyimi olmayan öğretmenlerin süreci yönetme konusunda sorun yaşadıkları başka bir olumsuzluk olarak karşımıza çıkmaktadır.

Ayrıca her iki grupta öğretmenlerin mesleki alanlarına dönük olarak kendilerini güncelleme çabalarının olmayışını sorun olarak görmekteyiz.

Soru 4: Okul öncesi eğitim yönetimi sürecinde öğrencilerin okula devami ile ilgili sorun yaşıyor musunuz? Yaşıyorsanız bunlar ne tür sorunlar?

- **A1:** Öğrencilerin sağlık sorunları haricinde devam sorunları bulunmamaktadır.
- **A2:** Öğrencilerin sağlık sorunları haricinde devam sorunları ve aidat ödemediği dolay kısmen de olsa sorun yaşanmaktadır.
- **A3:** Öğrencilerin sağlık sorunları haricinde devam sorunları bulunmamaktadır.
- **A4:** Öğrencilerle ilgili olarak devamsızlık sorunu yaşanmaktadır. Bu sorunun kaynağı olarak da okul olarak aidat alınması, öğretmenlerden kaynaklanan olumsuz tutum ve davranışlar, iklim şartları öğrencilerin okula devamını olumsuz olarak etkilemektedir.
- **A5:** Devamsızlıkla ilgili herhangi bir sorun yaşanmaktadır
- **A6:** Okula devam ile ilgili ciddi bir sorun yaşanmıyor
- **A7:** Okul öncesi eğitimde kayıt süresinin belirsiz olması. İklim şartlarından dolayı çocukların devamsızlıklarının artması.
- **A8:** Velilerin çocukları okula gönderme konusunda keyfi davranışları, ağır kış şartlarından dolayı oluşan devamsızlık durumu mevcuttur.
- **A9:** Öğrencilerin okula devamsızlıkları ile ilgili sorun yaşanmamaktadır.
- **A10:** Öğrencilerin dönem içerisinde öğrencinin tekrar sınıfa uyum sağlamasını gerektirecek kadar uzun devamsızlıklar olumsuzluklara neden olmakta. İklim şartlarının çocukların okula devamlarını olumsuz olarak etkilemesi.
- **B1:** Öğrenciler okula devam konusunda kış aylarının soğuk geçmesinden dolayı hastalanma durumları fazla olduğundan devam etmeleri biraz az oluyor. Öğrenci eğer öğretmene alışmamış ise bu öğrenciler gelmek istemiyor.
- **B2:** Öğrenciler okula devam konusunda kış aylarının soğuk geçmesinden dolayı hastalanma durumları fazla olduğundan devam etmeleri biraz az oluyor. Anasınıfı için aidat alınması da öğrencilerin okul öncesi eğitimine devamını ve katılımını olumsuz olarak etkilemektedir.
- **B3:** Okula devam ile ilgili bazı öğrencilerin okula devamıyla ilgili olarak çalışan ailelerin senelik izinleri içerisinde çocukları okula yollamadığı

dönemlerde öğrenciler okula döndüklerinde okula ve sosyal ortama tekrar uyum sağlamada güçlük yaşayabiliyorlar

- **B4:** Aşırı sorun yaşamıyoruz. Nadiren devamsızlıklar oluyor, bu da anasınıfı eğitimini velilerin tam anlayamadığından kaynaklandığını düşünüyorum.
- **B5:** Evet: Ulaşım, iklim, velilerin duyarsızlığı.
- **B6:** Öğrenciler çok sık hastalanmakta veya ücret ödememek için belli zaman sonra okula devam etmemektedir.
- **B7:** İkili eğitim yapıldığından dolayı sabah okulun erken başlaması nedeni ile devamsızlık sorunu daha sık yaşanmaktadır.
- **B8:** Öğrencilerimizin devam sorunu yoktur.
- **B9:** İklim şartlarını zor olması ve velilerin okul öncesine gereken önemi vermeleri nedeni ile devam sorunu sıklıkla yaşanmaktadır.
- **B10:** Devamsızlık problemi yaşanmaktadır. Zorunlu olmaması, iklim şartlarının elverişsiz olması, ulaşım sıkıntısı.

Okul öncesi yöneticileri öğrencilerin daha çok iklim şartlarına bağlı olarak sağlık problemlerinden kaynaklandığını ve okul aidatının devam sorununa yol açtığını belirtmektedirler.

Öğrencilerin devamsızlık sorunu özellikle ilkokul yöneticileri tarafından yaşanıldığı belirtilen bir sorun olarak karşımıza çıkmaktadır. Devamsızlığın ana sebeplerinin başında ise baştan kış aylarında yaşanan ulaşım sorunu gelmekle birlikte öğrencilerin ve ailelerin keyfi tutumlarda bulunarak öğrencinin okula gelmemesi ön plana çıkmaktadır. Ayrıca aidat ödemekten kaçınan ya da erteleyen aileler de çocuklarını bu süre boyunca okula göndermeme tutumuna yönelmektedir.

Soru 5: Okul öncesi eğitim yönetimi sürecinde yardımcı personel ile ilgili yaşadığınız sorunlar nelerdir?

- **A1:** Hizmet alımı yöntemi le çalışan personellerle ilgili sıkıntı yaşanmamaktadır. Ancak okulumuzda çalışan personelin gereğinden fazla eğitim ortamında bulunmaları çalışmalarını olumsuz etkilemektedir. Ayrıca İŞKUR kanalı ile çalışan personellerde ciddi uyum sorunu yaşanmaktadır.

- **A2:** İŞKUR projeleri ile çalışan personelin okul öncesi eğitim konusunda yetersiz olmaları. Okulda çalışabilecek kadrolu yardımcı personelin olmaması. Okulda çalışacak personelin okul yönetimi tarafından değil de İlçe Milli Eğitim Müdürlüğüne belirlenmesi.
- **A3:** Personelin okulda yaşadığı görev karmaşası. Personellerin görev tanımlarının tam olarak anlaşılabilmesi.
- **A4:** Devlet kadrosunda bulunan resmi personel (hizmetli) daha verimsiz çalışmaktadır. Çocuk gelişimi konusunda yeterince bilgi sahibi olmayan kişilerle çalışmak da çeşitli sorunlara neden olmaktadır. Bu şekilde okulda bulunan personelin özellikle çocuklarla sık iletişim sorunu yaşadığını söyleyebiliriz.
- **A5:** Ekonomik problemle birlikte personel çalıştırılması. Hizmet alınan alımı personelinin daha verimli çalışması. Kadroluların ve diğer personelin amaca uygun çalışmaması.
- **A6:** En büyük sorun eğitilmiş yardımcı personel bulmakta yaşanan sıkıntılar. Veli ile öğretmen ve öğrenci ile iletişim halinde oldukları halde eğitim seviyeleri çok yetersiz olması sorun yaşanmasına neden olmaktadır.
- **A7:** Okul öncesi eğitim konusunda personelin yeterli donanıma sahip olmaması. Yardımcı personelin çocuk eğitimi ve gelişimi konularında yeterli bilgiye sahip olamamaları.
- **A8:** Yardımcı personelin okul öncesi eğitim konusunda yeterli donanıma sahip olmamaları, yardımcı personel tercihinde okul iradesi dışında hareket edilmesi, Özellikle İŞKUR kanalı ile gönderilen personelin vasıfsız olması.
- **A9:** Yardımcı personelin yetersiz olması, personelin çocuklara olumsuz örnek olmaları, daha çok yetiştirme yurdundan çıkan kişilerin anaokulunda görevlendirilmesi bunun da olumsuz sonuçlar doğurması. Disiplinsiz olmaları.
- **A10:** Okul içerisinde yaşanan bazı özel durumların dışarıda da paylaşılması, personelin kendi arasında yaşanan anlaşmazlıkların okuldaki çalışmalarına yansması, okul öncesi alanda yetişmiş yeterli personelin olmaması. Özellikle İŞKUR projesi ile çalışan personelin sorunlu olması.

- **B1:** Yardımcı personelimiz bulunmamaktadır. Geçmiş yıllarda yardımcı personel olduğunda ise öğrencilerin ihtiyaçlarına tam cevap verememiş durumda idi.
- **B2:** Anasınıfı için İŞKUR tarafından veya hizmet alımı yolu ile personel temini sağlanmaktadır. Anasınıfında çalışan personel ile herhangi bir sorun yaşanmamaktadır.
- **B3:** Yardımcı personel sayısı az olması özellikle okul çıkışlarında personele düşen iş yoğunluğunun artması sebebiyle bazen yetersiz kalıyorlar
- **B4:** Yardımcı personelimiz bulunmamaktadır. Fakat okul hizmetlilerinde genellikle anasınıfını öğretmen temizler kanısı bulunmaktadır.
- **B5:** Yardımcı personellerin olmaması, olanların da bu gruba karşı yeterli eğitim almaması.
- **B6:** Yardımcı personel çalıştırmıyoruz. İŞKUR Personeli temizliğe yardımcı olmakta ve Kız Meslek Liseleri stajyer öğrencileri yardımcı olmakta ve çalıştırılan personelin maaş ve SGK primi olması ücret alamadığımız okul öncesine yük olmaktadır.
- **B7:** Yardımcı personel ile sorun yaşanmamaktadır.
- **B8:** Okulumuzda çalışan personeli yönetim olarak biz karşıladığımız için sorun yaşamamaktayız.
- **B9:** Okulumuzda anasınıfı ile doğrudan ilgilenebilecek personelimiz bulunmaktadır. Daha çok personel yetersizliğinden dolayı sorun yaşanmaktadır.
- **B10:** Birçok okulda yardımcı personel bulunmaması. Yardımcı personelin eğitimsiz olması.

Kurumların çoğunda ekonomik sebeplerden dolayı yardımcı personel çalıştırılmamaktadır. Yardımcı personelin olmaması, anasınıfı öğretmenlerine binen iş yükünün artmasına yol açmaktadır. Bu da öğretmenler adına çeşitli zorluklara sebep olmaktadır. Bunun yanı sıra yardımcı personel bulunan okullarda ise anasınıflarında İŞKUR'dan gönderilen personeller çalıştırılmaktadır. Bu bireylerin mesleki yetkinliklerinin düşük olması işleyişi aksatmakta, öğrencilere de kötü örnekler yol açmaktadır. Ayrıca yardımcı personeli kurumun seçmemesi, İlçe

Müdürlüğü tarafından yönlendiriliyor olması personeller arası uyumsuzluğa yol açmaktadır.

Her iki katılımcı grupta okulda çalışan yardımcı personellerin mesleki yeterliliklerinin yeterli olmadığını düşünmekte ve bu durumun süreci olumsuz olarak etkilediğini ifade etmektedir.

Soru 6: Okul öncesi eğitim yönetimi sürecinde paydaşlar ile ilgili iletişim sorunu yaşıyor musunuz? (Öğretmen, veli, Öğrenci, personel)

- **A1:** Öğretmenlerin verilen talimatlara uygun olarak hareket etmemeleri. Öğretmenlerin kendi eksiklik veya yetersizliklerini kabul etmemeleri. Kapasite yüksek olan okulumuzdaki öğretmenlerin aşırı çalışmaktan dolayı şikayetçi olmaları. Veli veya diğer paydaşlarla ilgili iletişim sorunu yaşanmamaktadır.
- **A2:** Paydaşlarla ilgili iletişim sorunu yaşanmamaktadır.
- **A3:** Veli veya diğer paydaşlarla ilgili iletişim sorunu yaşanmamaktadır.
- **A4:** Özellikle veliler ile ilgili olarak velilerin okulu eğitim yuvası olarak değil de bakımevi olarak görmelerinden dolayı sorunlar yaşanmaktadır. Çok sık olmasa da velilerin eğitim programına müdahale etmek istemeleri de iletişim sorunu olarak karşımıza çıkmaktadır. Okul personelinin okul yöneticisinin olmadığı zamanlarda kendi başlarına hareket etmeleri.
- **A5:** Velilerin ekonomik anlamda sorunlar yaşaması
- **A6:** Öğretmenlerle ilgili zaman zaman sorun yaşanmaktadır. Öğretmenlerin planlarını zamanında yapmamaları veya hazır plan kullanmaları gibi. Öğrencilerle ilgili sorun yaşanmaktadır. Ancak velilerle ilgili bazı sorunlar yaşanmaktadır. Velilerin aşırı beklenti içine girmeleri, velilerin birbirleri ile rekabet etmeleri gibi.
- **A7:** Velilerin okul öncesi eğitim konusunda bilinçsiz olması. Öğretmenlerin veliler ile uygun iletişim kuramamaları gibi sorunlar yaşanmaktadır.
- **A8:** Okul bölgesinin sosyo ekonomik yapısının iyi olmaması. Buna bağlı olarak da velilerin okul öncesi eğitim konusunda bilinçsizce hareket etmeleri. Velilerin okul öncesi eğitimin amacına aykırı beklenti içerisine girmeleri. Öğretmenlerin zaman zaman okul öncesi eğitim programına

uygun olmayan etkinlikler yapmaya çalışmaları. Öğrencilerimizle ilgili önemli bir sorun yaşanmamaktadır.

- **A9:** Veliler ile ilgili zaman zaman iletişim yetersizliğinden kaynaklanan sorunlar ortaya çıkmaktadır. Öğrencilerimiz ve öğretmenlerimiz ile genelde sorun yaşanmamaktadır.
- **A10:** Bilgilendirme amaçlı yollanan veli mesajlarının ulaşmadığının söylenilmesi, bazı öğrenci velilerinin veli toplantıları ve seminerlere hiç gelmemeleri. Velilerin okul çalışmalarına yeterli desteği vermemeleri veya hiç katılmamaları.
- **B1:** Okulumuzda okul öncesi öğretmenleri veya yardımcı personeli ile iletişim sorunu yaşanmamaktadır.
- **B2:** Özellikle velilerin okul öncesi eğitimin önemine inanmamaları buna bağlı olarak da okul öncesi eğitimin gereklerini yerine getirmemeleri. Okul öncesi öğretmeni ile yaşanan iletişim sorunu.
- **B3:** Velilerin eğitim-öğretim sistemi içerisinde özellikle anaokulundaki önemi büyük, çocukların okul dışında evde de öğrenebilecekleri, yaşayıp tecrübe edecekleri birçok durum var, bunun için evde aile katılımı etkinliklerinin aileler tarafından çocuklarının ara sıra boş zamanları değerlendirmek için yapmaları yerine okul sonrası vakitte öğrenmeyi ev içine taşıyarak öğrenmeyi sevdirecek şekilde ebeveynlerle yapılmasının gerekliliği veli toplantılarında vurgulansa beklediğimiz kadar bir değişim elde edemedik. Bu problemin dışında ebeveynlerin, çocuklarının sadece okulda yaşadıkları problemler için sınıf öğretmenin isteğiyle veya herhangi bir şikayet için gelmesi öğretmenlerin motivasyonlarını düşürücü nitelikte olabiliyor.
- **B4:** Öğrencilerin ihtiyaçlarının karşılanması ve öğrencilerin etkinlik yapabilmesi için gerekli maddi desteği velilerimizden alamıyoruz.
- **B5:** Velilerin okul öncesi eğitimi önemsememeleri. Ve buna olarak okul öncesi eğitimde katılım oranının düşük olması.
- **B6:** Veli ile zaman zaman aidatlar ve gösterilerde alınacak kostümler için sıkıntı yaşanmaktadır.
- **B7:** Sınıfların küçük öğrenci sayısının fazla olması nedeni ile öğrenciler arasında iletişim sorunları yaşanmaktadır. Buna bağlı olarak materyal

eksikliği yine sınıfların fiziki durumu öğretmenlerimizi zorlayan en önemli sorunlardır.

- **B8:** Öğrenci, öğretmen ve velilerle ilgili yaşadığımız sorun bulunmamaktadır.
- **B9:** Özellikle velilerin okul öncesi eğitim hakkında yeterli bilgiye sahip olmaları nedeni ile iletişim sorunları yaşanmaktadır. Doğrudan öğretmenlerimizle sorun yaşanmamaktadır.
- **B10:** Okul Öncesi Eğitimde daha çok Veliler ile iletişim problemi yaşanmaktadır.

Her iki gurup yöneticilerinin önemli bir kısmı paydaşlar ile sorun yaşamadıklarını belirtirken, yaşanan sorunların başında ekonomik sorunlar gelmektedir. Velilerin okul öncesi öğrenci eğitimine harcama yapmaktan kaçındıkları belirtilmektedir. Ayrıca okul öncesi eğitim hakkında yeterli bilgi sahibi olunmaması ya da gerekli önemin verilmemesi sebepleri ile iletişim sorunu yaşandığı belirtilmiştir.

Anaokulları için ekonomik sorunun ön plana çıktığından ve okul öncesi eğitimi eğitimden ziyade bakım evi olarak görmeleri sorun teşkil etmektedir. Anaokulunda çalışan öğretmenlerin iletişim becerilerinin zayıf olması farklı bir sorun olarak karşımıza çıkmaktadır.

İlkokullarda ise velilerin birbirleri ile rekabet etmeleri, okul öncesi eğitime inanmamaları ve maddi destekten kaçınmaları ön plana çıkmaktadır. İlkokullarda özellikle sınıfların fiziki yapılarının uygun olamamasından bahisle öğrenciler arasında zaman zaman sorun yaşandığı farklı bir boyut olarak karşımıza çıkmaktadır.

Soru 7: Okul öncesi eğitim yönetimi bölgenin genel yaşam düzeni (iklim şartları, coğrafi durum, ulaşım) ile ilgili kaynaklanan sorunlar nelerdir?

- **A1:** Özellikle bölgemizin bulunduğu konum itibari ile kış mevsiminin uzun ve sert olmasından dolayı ısınma sorunu ortaya çıkmaktadır.
- **A2:** Özellikle kış mevsiminin uzun ve sert olmasından dolayı ısınma sorunu ortaya çıkmaktadır. Kışın oldukça sert ve soğuk olması nedeni öğrencilerin açık hava gerektiren etkinliklerden en az seviyede yararlanmaları.

- **A3:** Özellikle bölgemizin bulunduğu konum itibari ile kış mevsiminin uzun ve sert olmasından dolayı ısınma sorunu ortaya çıkmaktadır. Çocukların iklim koşullarıyla alakalı olarak yaşadığı ulaşım sorunu. Bölgemizde okul öncesi servis hizmetlerinin yetersiz olması. İkili eğitim yaptığımız için sabah gelen grubun çok erken saatlerde okula gelmeleri.
- **A4:** İklim şartlarının oldukça sert olmasından dolayı öğrencilerimizin devam sorunu olmaktadır. Yine okul öncesi öğrencilerine dönük olarak servis hizmetinin olmayışı önemli bir sorun olarak karşımıza çıkmaktadır.
- **A5:** Sosyo-ekonomik seviyeden kaynaklanan sorunlar
- **A6:** En büyük sorun iklim bence. İnsan psikolojisine varıncaya kadar her şeyi etkiliyor. Şartlarımız çok ağır. Yapılacak herhangi bir etkinlikte bile olumsuzluklarını yoğun bir şekilde yaşıyoruz
- **A7:** Ağır iklim şartları her koşulda önemli bir unsur olmaktadır. Buna bağlı olarak açık hava etkinliklerinin yapılamaması.
- **A8:** Özellikle okul öncesi eğitimi etkileyen ağır kış şartlarından dolayı okulumuz etkilenmektedir. Okulun ısınması ekonomik yükü artırmaktadır. Çocukların okula ulaşmaları servis ve aileler tarafından sağlanmaktadır. Özellikle kışın havaların soğuk olması çocukların sık hastalanmalarına neden olmaktadır.
- **A9:** İklimin çok sert olması ve uzun kış mevsimi süresi nedeni ile çocukların okul dışı sosyal etkinliklerden faydalanmasını kısıtlamakta. Özellikle kış aylarında havanın soğuk olması ile daha çok sorun servis tercih edilmesi, maddi imkanların yetersiz olması nedeni ile sorunlar yaşanmakta
- **A10:** Kış ikliminin yoğun ve uzun yaşandığı bölgemizde öğrenciler kış aylarında havanın soğuk olması sebebiyle bazen okula yollanmamakta ve bu durumun okul çalışmalarını olumsuz olarak etkilemesi.
- **B1:** Bölgenin daha çok iklim şartları ve ekonomik şartları dolayısıyla okul öncesi eğitimine fazla önem verilmemektedir. Kış aylarının uzun ve soğuk geçmesinden dolayı öğrenciler sürekli sınıf ortamında bulunmaktadır.
- **B2:** Ağır kış şartlarından dolayı çocukların okula ulaşımında yaşamış olduğu güçlükler en büyük sorunumuz olarak karşımıza çıkmaktadır. Her ne kadar okul çevresinden çocuk okul öncesi eğitime katılsa da mevsim şartları

okula devamı ve okul öncesi eğitime katılımı olumsuz olarak etkilemektedir.

- **B3:** Bölgenin soğuk olması, ulaşım ve iklim şartlarının zorlayıcılığı göz önünde bulundurulduğunda öğrencilerin okula geliş gidişlerinde ve devam problemi olarak bu durumun önümüze çıkışı; anaokulu çocuğunun okul içerisinden ziyade bahçede bedensel ve sosyal etkinlikleri de içeren aktiviteler yapılmasını engelleyici bir unsur olarak karşımıza çıkmakta.
- **B4:** Bölge olarak anasınıfı eğitimine bakış açısı yeterli düzeyde değildir. İlkokul için bir basamak olarak görülmemektedir. Çocukların sadece oyun oynayacağı bir yer olarak görülmektedir. Bölgemizde iklim şartlarının ağır olması sebebiyle özellikle kırsal yerleşim yerlerinde ulaşımdan kaynaklanan problemler olmaktadır.
- **B5:** İklim şartlarının ağır olması çocukların okula ulaşımını olumsuz olarak etkilemektedir.
- **B6:** Kış aylarında havaların aşırı soğuk olması, şehrin yerleşim alanının geniş olması, taşıma sıkıntıları, nedeni ile hastalanmalar, öğrenci servisindeki sıkıntılar nedeni ile devamsızlık oranları yükselmektedir.
- **B7:** Okulumuz merkezi konumda olduğu için ulaşım sıkıntısı yaşanmamaktadır.
- **B8:** Okulumuz kayıt bölgesi merkezinde yer almaktadır ve ulaşılabilirliği öğrencilerim için çok kolaydır. İklim şartları her okulda olduğu gibi ısınma problemi oluşturmaktadır.
- **B9:** İklim şartları ciddi ısınma problemi oluşturmaktadır.
- **B10:** Bölgemizde Okul Öncesi Eğitimin önemi halen daha kavratılmadığından aileler önemsiz olarak görmektedir, iklim şartları zor devamı olumsuz etkilemektedir, kış aylarında ulaşımda sorun yaşanmaktadır.

Yaşam düzeni ile ilgili yaşanan sorunları anaokulları ve ilkokullar için ayrı ayrı ele almak gerekir ise anaokulları için kış mevsiminden sert geçmesinden dolayı ısınma ve ulaşım sorunlarının yanı sıra öğrencilerin açık havada etkinlik yapamamaları ön plana çıkmaktadır.

İlkokullarda ise anaokulları ile benzerlik göstererek ısınma, ulaşım ve açık havada etkinlik yapamama sorunlarının yanı sıra ailelerin okul öncesi eğitime

gerekli önemi vermemelerinin de etkisi ile zor hava şartlarında öğrenci devamsızlıklarının artması gelmektedir.

Soru 8: Okul öncesi eğitim yönetimi sürecinde özel eğitim gereksinimi olan öğrenciler ile ilgili karşılaştığınız sorunlar nelerdir?

- **A1:** Birden fazla alanda özel eğitime ihtiyaç duyan çocukların anaokullarında kaynaştırma eğitimine tabi tutulması. Okul öncesi eğitimi öğretmenlerinin kaynaştırma eğitimi alan çocukları kabul etmekte isteksiz davranmaları.
- **A2:** Kaynaştırma eğitimi için destek eğitimi odası açılacak ortamın yetersizliği. Okul öncesi öğretmenlerinin rehberlik ve özel eğitim noktasında yetersiz olmaları.
- **A3:** Özel eğitime ihtiyacı olan öğrenci hakkında velilerin çocuklarının durumunu kabul edememeleri. Okulda engellilere dönük destek eğitimi odası, destek eğitimi personeli ve uygun fiziki ortamların olmaması
- **A4:** Okulda yönetici olduğum süre içerisinde özel eğitim öğrencimiz olmadığından konu ile ilgili olarak sorunumuz olup olmayacağı ile ilgili bir fikrim yok.
- **A5:** Öğrenci velisinin bakış açısının değişmesi gerekmektedir.
- **A6:** Kaynaştırma eğitimi alan öğrencilerin Eğitim-öğretim ortamını son derece olumsuz etkilemesi önemli bir sorun olarak görülmektedir.
- **A7:** Destek eğitim odası olabilecek mekânın olmaması, yeterli personelin olmaması
- **A8:** Okulumuzda kaynaştırma eğitimi alan öğrenciler için açmış olduğumuz destek eğitim odasının kapatılması. Okulun fiziki yapısının kaynaştırma eğitimi öğrencileri için uygun olmaması.
- **A9:** Rehabilitasyon merkezlerine okula uygun saat verilmemesi. Özel eğitim ihtiyacı olan çocukların ailelerinin desteklememesi, velilerin çocukların durumunu kabul etmemesi, destek eğitim odasında okul öncesi eğitim öğretmenin eğitim veremeyeceği ile ilgili bir genelge yayınlanması
- **A10:** RAM'ne veya hekime yönlendirilen öğrencilerin velilerinin yönlendirilme sebeplerinin öğrenci için geçici olduğunu düşünmeleri nedeniyle problem niteliğindeki bazı olumsuz durumların daha da

uzaması, okul içerisinde özel eğitim sınıfı, özel eğitim öğretmeni kadrosu ve bu uygulamaya dönük materyallerin ve fiziki mekânın olmaması

- **B1:** Özel eğitim gereksinim olan öğrencimiz olmamıştır.
- **B2:** Ortopedik engelli öğrencilerin öz bakım gerektiren becerileri yerine getirebilmesi için destek eğitimi personelinin olmaması. Yine özel eğitim gerektiren okul öncesi öğrencilerine uygun destek eğitimi odasının ve destek eğitimi uygulayıcısı öğretmenin olmaması.
- **B3:** Özel eğitim ihtiyacı olan öğrencilerle ilgili herhangi bir problem yaşamamaktayız.
- **B4:** Anasınıfının bu tür öğrenciler için fiziki donanım olarak yeterli olmaması velilerin öğrencilerin bu durumunu kabullenmemesi ve anasınıfı öğretmenlerinin de bu tür öğrencilerin eğitimi konusunda yeterli olmadığı düşüncesindeyim.
- **B5:** Özel eğitim öğrencilerine uygun fiziki ortamların olmaması. Özel eğitim öğretmeni ve yardımcı personelin bulunmaması.
- **B6:** Özel Eğitim gerektiren kaynaştırma ve özel eğitim alt sınıfı öğrencileri için özel önlem alınmakta yönetmeliğe göre işlem yapılmaktadır. Onlara göre oyun alanları oluşturulmaktadır.
- **B7:** Okulumuzda okul öncesi kaynaştırma eğitimi öğrencisi yoktur. Ancak olması durumunda sınıf koşullarının bu öğrencilere uygun olmayacağını söyleyebilirim.
- **B8:** Kaynaştırma eğitimi öğrencimiz olmamakla birlikte okulumuz okul öncesi bölümleri özel eğitim öğrencileri için uygundur.
- **B9:** Okul öncesi eğitim yaşında kaynaştırma öğrencimiz hiç olamamıştır.
- **B10:** Devam problemi, bina fiziki yetersizlik ve derslik yetersizliği.

Özel eğitim gereksinimi olan öğrencilerle ilgili karşılaşılan sorunların başında okulların fiziki yetersizlikleri gelmektedir. Bu öğrenciler için özel odalar bulunmadığından diğer öğrenciler ile kaynaşmalarını sağlamak güç olmaktadır. Bununla birlikte öğretmenlerin bu konuda yetersiz olduğunun da altı çizilmiştir. Özel eğitim gereksinimi bulunan öğrencilerin kabulü adına öğretmenlerin hevesli olmadığı hatta olumsuz bir yaklaşımda buldukları ifade edilmiştir. Son olarak ailelerin çocuklarının özel durumunu kabul etmede güçlük yaşadıklarına yer verilmiştir. Bu sorunlar hem anaokulları hem de ilkokullar için ortaktır.

Soru 9: Okul öncesi eğitim yönetimi sürecinde mevzuat açısından yaşadığınız sorunlar nelerdir?

- **A1:** Uzun yıllardır yöneticilik yaptığımdan dolayı mevzuat ile ilgili sorun yaşamamaktayım.
- **A2:** Özellikle mali işlemlerle ilgili yeterli bilgilere sahip olunmaması.
- **A3:** Ders dışı etkinlikler için mevzuatın uygun olmaması. Bu etkinliklerin yapılabilmesi için veliden ayrıca ücret talep edilmektedir. Mevzuatın esnek olmaması. Eğitim faaliyetleri için plan program dışında hareket edilememesi.
- **A4:** Milli eğitim bakanlığının belirlediği mevzuat ile ilgili sorun yaşanmamakta. Ancak okul öncesi öğretmenlerinin teneffüs saatlerinin olması öğretmenler açısından eğitim sürecinin zor ve verimsiz geçmesi. Yine okulun çok erken saatlerde eğitim öğretim faaliyetlerine başlaması.
- **A5:** Okul öncesi öğretmenlerinin teneffüs aralarının olamaması, öğretmenlerin dinlenme zamanı ile ilgili düzenlemenin olmaması.
- **A6:** Mevzuat bürokrasiyle işlerin yeterince hızlı işlememesine sebep oluyor. Yapılması gereken işlerde sürekli bürokratik işlemlerin hem zaman hem de kaynak kaybına neden olması.
- **A7:** Yönetmelikte öğretmenlerin teneffüs araları ile ilgili herhangi bir düzenleme bulunmamaktadır. Bu durumda öğretmenlerin etkinlikler arasında dinlenme imkanlarını ortadan kaldırdığından sorun oluşmasına neden olmaktadır. Yapılacak çalışmalar ile ilgili mevzuatın süreci uzatması sorun oluşturmaktadır.
- **A8:** Kanun ve yönetmelikte destek eğitimi verecek personel için kapsamlı bir açıklama yapılmaması. Mevzuatın bürokratik işleyişi artırması buna bağlı olarak zaman ve kaynak kaybını artması.
- **A9:** Mevzuattaki bazı maddelerin net olmaması uygulamada sorun yaşatmakta, sınıf öğrenci sayılarının net olmaması gibi.
- **A10:** Okul öncesi eğitimi ilgilendiren mevzuat kısmının dar olması. Mevzuat çok çeşitli ve karmaşıktır. Hâlihazırdaki mevzuat bürokratik işleyişi uzatmaktadır.

- **B1:** Okul öncesi kurumları yönetmeliği veya mevzuatları açısından sadece ders saatleri ile nöbet açısından sorunlar yaşanmıştı. Bununla ilgili değiştirilen yönetmelik maddesi ile bu sıkıntılar giderilmiştir.
- **B2:** Okul öncesi eğitimle ilgili olarak hali hazırda bulunan mevzuat ile ilgili bir olumsuzluk yaşanmamaktadır. Ancak okul öncesi eğitime katılımı artırma çabaları okul öncesi eğitimin zorunlu olamamasından dolayı boşa gitmektedir.
- **B3:** Mevzuat açısından yaşadığımız herhangi bir problemimiz yok.
- **B4:** Mevzuat açısından bugüne kadar sorunla karşılaşmadım. Fakat anasınıfına öğrencisini gönderecek velilerdeki maddi algının kırılması gerekiyor. Böylece daha sağlıklı bir eğitim ve öğrencilerin daha fazla etkinlik yapabilmesinin önü açılacağını düşünüyorum.
- **B5:** Tek tip mevzuatın farklı bölgelerde uygulanması. Merkezi olarak hazırlanan mevzuatın ülkenin farklı bölgelerinde ortaya çıkan ihtiyaçlara cevap verememesi.
- **B6:** Mevzuat açısından öğrenci sayımız oldukça fazla sınıf sayımız yetersiz olması, devletin okul öncesi öğrencileri için yeterli donanım verememesi, yiyecek sıkıntısı yaşanması herkesin gücünün aynı yiyeceğe yetmemesi.
- **B7:** Okul öncesi eğitim programının merkezden planlanması. Programın bir çok bölümünün bölge şartlarına uymaması, özellikle açık hava etkinliklerinin bölgemizde yapılma sıklığının az olması. Okul öncesi öğretmenlerini dinlenme aralarının olmaması yaşadığımız en büyük sorunlardır.
- **B8:** Okul çevresi kalabalık olduğundan sınıf mevcutlarımız fazladır. Yönetmelikte anasınıfı mevcudu konusunda net bir ifade yer almadığından sorun oluşmaktadır. Mevzuat açısından başka sorun yaşamamaktayız.
- **B9:** Okul öncesi öğretmenleri için yönetmelikte dinlenme arasının olmaması ve mevzuatın bürokratik süreci uzatması.
- **B10:** Mevzuatla ilgili herhangi bir problem yaşanmamaktadır.

Mevzuat açısından yaşanan sorunlar incelendiğinde anaokullarında mevzuatın esnek olmamasından kaynaklanan sorunlar ön plana çıkmaktadır. Mevzuatın bürokrasinin yavaş işlemesine, öğretmenlere dinlenme zamanı

tanımaması ve ders dışı etkinlikler için bir mevzuat bulunmaması dikkat çekmektedir.

İlkokullarda ise mevzuat ile ilgili sorun yaşanmadığını belirtenlerin yanı sıra, tek tip mevzuatın uygulanıyor olmasının bölgesel farklılıkları karşılamaması ve ders saatleri hususunda yeterli olmadığı belirtilmektedir.

Soru 10: Okul öncesi eğitim yönetimi sürecinde kurumlar arası işbirliğinde karşılaştığınız sorunlar nelerdir?

- **A1:** Kurumlar arası işbirliği sırasında herhangi bir sorun yaşanmamaktadır.
- **A2:** Kurumlar arası işbirliği sırasında herhangi bir sorun yaşanmamaktadır.
- **A3:** Bağımsız anaokullarının toplumda ve okul çevresinde özel okul olarak algılanması ile ilgili olarak iletişim sorunu olduğunu söyleyebiliriz. İlçe Milli Eğitim Müdürlüğünce okul öncesi eğitime bakış açılarının farklı olması ile ilgili ortaya çıkan iletişim sorunları. Burada, üst kademe yönetimi okul öncesi eğitime gereken önemi vermemektedir. Başarı sadece diğer kademelerde oluşan, sınava dayalı başarı olarak görülmektedir. Üst kademe yönetimin okul öncesi eğitime gereken ilgi ve alakayı göstermemeleri.
- **A4:** Kurumlar arası iletişimde sorunlar almaktadır. Bu sorunlar ekonomik veya bürokratik sorunların oluşmasına zemin hazırlamaktadır. Etkili iletişim kurumlar arasında hızlı ve etkili karar alma ve alınan kararları uygulamada çok önemli bir rol oynamaktadır.
- **A5:** Kurumlar arası ilişkilerde sorun yaşanmamaktadır.
- **A6:** Kurumlar arası işbirliği mevzuat noktasında sıkıntı oluyor. Basit bir şey için bile yazışmalar yoruyor, süreci yavaşlatıyor, zaman zaman da engel oluyor.
- **A7:** Farklı kurumlar ile işbirliğimiz bulunmadığından kurumlar arası işbirliğinde problem yaşanmamaktadır.
- **A8:** Kurumlar arası ilişkilerimizde sorun yaşamamaktayız.

- **A9:** Milli Eğitim Müdürlüklerinin okul öncesi kurumlarını önemsememesi ve yetkin kişiler olmaması, üniversitenin staj yapan öğrenciler ile ilgilenmemesi.
- **A10:** Özellikle yerel yönetimlerin eğitime yeteri kadar destek vermemesi. Okul öncesi eğitime diğer öğretim kademelerine verilen desteğin verilmemesi.
- **B1:** Kurumlar arası işbirliğinde bir sıkıntı yaşanmamıştır.
- **B2:** Kurumlar arası işbirliğinde bir sıkıntı yaşanmamıştır.
- **B3:** Kurumlar arası herhangi bir problem yaşanmamakta.
- **B4:** Ülkemizdeki eğitim sınavlara dayalı bir sistem olmasından dolayı anasınıfında başarı ve başarısızlığın veya etkinliğin çok önemli görülmesinden dolayı gerekli hassasiyetin gösterilmediğine inanıyorum. Bu nedenle anasınıflarına desteği fazla görememekteyiz. Oysaki ağaç yaşken eğilir atasözümüzü hatırlayıp eğitim sistemimizi buna göre şekillendirmeliyiz.
- **B5:** Eğitim faaliyetlerine doğrudan veya dolaylı olarak katılan kurumlardan yeteri kadar destek alınamıyor.
- **B6:** Kurumlar arasında anaokullarının sahip olduğu imkânların bünyesinde anasınıfı olanlardan çok fazla olması, anasınıflarına yeterli imkânların verilmemesi.
- **B7:** Okul binasının eski olması nedeni ile yaşanan bürokratik sıkıntılar. Bina, tarihi olduğu için bakım onarım durumunda aşırı bürokratik engellerin çıkması ve sürecin uzaması.
- **B8:** İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü veya yerel yönetimlerle herhangi bir sorun yaşanmamaktadır.
- **B9:** İlçe Milli Eğitim Müdürlüğünün diğer kamu kuruluşlarla yapmak istediğimiz ortak çalışmalarını kendi kanalları ile yapmamız konusunda sürekli uyarıda bulunması ve bu durumun süreci yavaşlatması.
- **B10:** Kurumlarımızın Okul Öncesi Eğitim önemini kavrayamamasından kaynaklanan problemler.

Katılımcıların yaklaşık olarak yarısı kurumlar arası iletişim adına herhangi bir sorun yaşamadığını belirtirken, sorun yaşayan katılımcılar Milli Eğitim Müdürlüklerinin okul öncesi eğitime gerekli önemi vermediğinden kurumlar arası

iletişimde sorun yaşadıklarını belirtmektedir. Ayrıca ilişki içerisinde olunan kurumlar gerekli desteği vermiyor oluşu da kurumlar arası iletişim sorununa yol açan sebepler arasında görülmektedir. Okul öncesi eğitim kurumlarında çalışan katılımcılar ile ilkokullarda çalışan katılımcılar arasında soru özelinde belirgin bir farklılıktan söz etmek mümkün değildir.

Dördüncü Bölüm

Tartışma, Sonuç ve Öneriler

Bu bölümde araştırma sonucunda elde edilen bulgulara dayalı tartışma, sonuçlar ve önerilere yer verilmiştir.

Tartışma

Anaokulları yöneticileri ile bünyesinde anasınıflı bulunan ilkökul yöneticilerinin karşılaştıkları sorunların benzerlik ve farklılıklarını belirlemek amacı ile yapılan araştırma sonuçlarına bakıldığında, ilk sonucun ekonomik sorunlar olduğu görülmektedir. İlkokul yöneticilerinin yaşadığı ekonomik sorunların daha düşük seviyede olmakla birlikte, özellikle anaokulu yöneticilerinin devlet desteğinin yeterli olmaması nedeniyle velilerden aidat talep etmek zorunda kaldıkları yer almaktadır. Bu durum da aileler tarafından hoş karşılanmamaktadır. Ailelerin okul öncesi eğitimi aidat giderlerinden dolayı külfet olarak görmesi ve bu söylemin kulaktan kulağa yayılması toplumun okul öncesi eğitime bakış açısına da olumsuz yansımaktadır. Okul öncesi eğitimde yaşanan ekonomik sorunların hem anaokulu hem de ilkökul yöneticileri açısından ortak olarak yaşandığı görülmektedir. Bu konuda alan yazın incelendiğinde, Doğan (2014)'ın yaptığı çalışma ile benzerlik gösterdiği anlaşılmıştır. Doğan çalışmasında okul öncesi yönetim sürecinde yaşanan sorunların tamamının yetersiz bütçe sorunundan kaynaklandığını açıklamıştır.

Okul bütçeleri arasında eşitliği sağlamak adına okul aile birliği ve yerel imkânları daha elverişli olan okullar arasında birliktelik sağlanması ve okul bazı bütçe çalışması yapılarak mali imkânları kısıtlı olan okullara merkezi bütçeden daha fazla pay aktararak okulların ekonomik problemlerine çözüm olacağı düşünülmektedir.

Bu çalışmada, Anaokulu yöneticileri ağırlıklı olarak öğretmenlerin MEB'in hazırlamış olduğu hazır programı kullanıyor olması, öğretmenlerin mesleki alanlarına dönük olarak kendilerini güncelleme çabalarının olmayışı ve öğretmenlerin mesleki yetersizliklerinin okul yöneticileriyle ilgili en büyük problem olarak görüldüğü bulgular arasındadır. Alan yazın incelendiğinde, Seçer,

Çeliköz ve Yayılı tarafından (2010) yapılan çalışma ile benzerlik gösterdiği anlaşılmıştır. Sezer ve arkadaşları tarafından yapılan çalışmada, uygulama öğretmenlerinin okul deneyimi ders içeriklerini bilmemeleri problemler arasında yer almaktadır. Aslanargun ve Bozkurt (2012) tarafından yapılan çalışmada benzer bulgular yer almaktadır. Okul müdürlerinin, öğretmenlerin mevzuatı iyi bilmedikleri, bireysel düşündükleri, kitap okumadıkları ve kendilerini yenilemedikleri görüşünde oldukları yer almaktadır. Ayrıca öğretmenlerin örgütsel yapıyı iyi bilmedikleri ve hiyerarşiye uygun davranmadıkları da belirtilmektedir. Öğretmenlik mesleğinin bazı öğretmenler tarafından ikinci planda tutulduğu, öğretmenlerin kendi şahsi işlerinin daha önemli olduğu anlayışı öğretmenlerde meslek bilincinin tam anlaşılmadığı şeklinde yorumlanmaktadır. Bu alanda yapılmış olan alan yazın incelendiğinde öğretmenler ile ilgili yaşanan sorunlarla, eğitimin diğer kademelerinde olduğu gibi okul öncesi eğitim kademesinde de karşılaşma olasılığının oldukça yüksek olduğu görülmektedir.

Bu araştırmada her iki grup okul yöneticilerinin öğretmenlerin ekonomik kaygılar ile hareket ettiklerinden, kılık kıyafetlerine özen göstermemeleri ve demografik özelliklerinin (yaş, medeni durum) performanslarında farklılık yaratmasından şikâyetçi oldukları görülmüştür. İlkokul öğretmenlerinin sık sık mazeret izni almaları, öğretmenler arası iletişimlerinin zayıf olması, mesleki deneyimi olmayan öğretmenlerin süreci yönetme konusunda sorun yaşamaları temel sorunlar arasında yer almıştır. Fakat alan yazın incelendiğinde Öztürk, Kaya ve Durmaz tarafından (2014) yapılan çalışmada, öğretmenlerin de okul yönetiminin okul öncesi eğitim programından yeterince haberdar olmamaları (%26.6), yönetimin istek/temennilere ilgisiz olmaları (%19.1) konusunda sıkıntı yaşadıklarını göstermektedir.

Okul yönetimlerinin karşılaştıkları bir diğer sorun ise personel ile yaşanan sorunlardır. Okul öncesi eğitim kurumlarında okul yönetimi ile öğretmenler arasında zaman zaman sorunlar ortaya çıkmaktadır. Öğretmenlerin alan ve mevzuat bilgileri, mesleki gelişimleri, iletişim becerileri ve özel durumları bazı problemlerin ortaya çıkmasına neden olmaktadır. Bu sorunların ortaya çıkma oranının azaltılması için özellikle öğretmenlerin kendi becerilerini geliştirmeleri gerekmektedir. Öğretmenler mesleki alanda sürekli kendilerini yenilemelidir. Öğretmenlerin ekonomik şartlardan etkilendikleri ortaya çıktığından öğretmenlerin özlük

haklarının iyileştirilmesi gerekmektedir. Ayrıca sürekli değişen şartları takip etmek sorunların ortaya çıkma sıklığını azaltmaya yardımcı olabilecektir.

Bu çalışmada elde edilen bulgular arasında, denetim eksikliği yer almaktadır. Alan yazın incelendiğinde, Balaban (2017)'ın yaptığı çalışmada farklı sonuçlarla karşılaştığı görülmektedir. Üst kurumların yaptıkları denetim ve okulların kendi iç süreçlerini değerlendirmeleri olmak üzere iki biçimde denetimin gerçekleştiği ve başarılı olduğu bulgular arasında yer almaktadır.

Bu çalışmada, kurumların çoğunda ekonomik sebeplerden dolayı yardımcı personel çalıştırılmadığı bu nedenle anasınıfı öğretmenlerinin iş yükünün arttığı yer almaktadır. Bunun yanı sıra yardımcı personel bulunan okullarda ise anasınıflarında İŞKUR' dan gönderilen personellerin çalıştırıldığı, bu bireylerin mesleki yetkinliklerinin düşük olduğu, işleyişi aksattığı, öğrencilere kötü örnek oldukları görülmektedir. Yardımcı personeli kurumun seçmemesi, İlçe Müdürlüğü tarafından yönlendiriliyor olması personeller arası uyumsuzluğa yol açtığı bulgular arasındadır. Büte ve Balcı (2010) tarafından yapılan araştırma sonuçları ile yapılan çalışmanın örtüştüğü görülmektedir. Araştırmada, yardımcı elemanların sürekli istihdamının sağlanamadığı, hizmet içi eğitim ile ilgili sorunlar, üst kurumlarla iletişimin sınırlı olması... gibi pek çok sorunla karşılaştığı açıklanmıştır.

Okul öncesi eğitim alanında yeterli donanıma sahip yardımcı personelin olamaması sorun yaşanmasına neden olmaktadır. Okul öncesi eğitim kurumlarında yardımcı personel eksikliği geçici çözümlerle giderilmeye çalışılmaktadır. Bu durum hemen hemen her yıl okulda çalışan personelin değişmesine neden olmakta ve önceki yıllarda hizmet veren kişilerin edinmiş oldukları tecrübe ve birikim değerlendirilememektedir. Okullarda çalışan personelin özellikle nitelikli kişiler arasından seçilmesi. Örneğin Kız Meslek Liselerinin Çocuk Gelişimi alanından mezun olan kişilerden seçilmesi ve çalışanların sürekliliğinin sağlanması sorunu çözmeye yardımcı olacaktır.

Eğitim faaliyetlerinin sürdürülebilirliğinin sağlanması ve kalitesinin artırılması için okul yönetimlerinin kurumlar arası işbirliğine ihtiyacı vardır. Ancak gerek mevzuat, gerekse uzun bürokrasi süresi bu iletişimi sağlamada bazen bazı sorunların oluşmasına neden olmaktadır. Yine okul yöneticilerinin iletişim beceri yönünden zayıf olması kurumlar arası ilişkilerin kurulması açısından da sorun

oluşturmaktadır. Bu sorunların ortadan kaldırılması ve kurumların okullara olan desteklerinin etkin ve verimli bir şekilde sağlanması için okul yöneticilerinin iletişim becerilerini geliştirmeleri ve oluşabilecek bürokratik engellerin ortadan kaldırılması gerekmektedir.

Bu çalışmada, fiziki yetersizliklerin yoğun bir şekilde problem olduğu, özellikle, özel eğitim gereksinimi olan öğrencilerin bu konuda sorunlar yaşadığı bulgular arasındadır. Bu öğrenciler için, özel odalar bulunmadığından diğer öğrenciler ile kaynaşmalarını sağlamak güç olmaktadır. Bu konuda alan yazın incelendiğinde benzer bir çalışmanın Demirtaş, Üstüner ve Özer (2007) tarafından yapıldığı görülmüştür. Araştırmada fiziksel koşullardan kaynaklanan sorunların anaokullarında, ilköğretim okullarına kıyasla daha az yaşandığını açıklamıştır. Araştırma bulguları arasında, ilköğretim okulu yöneticilerinin, okullarının fiziksel koşullarını yetersiz ve sorun kaynağı olarak değerlendirdiği yer almaktadır.

Okul yönetimlerinin yaşadıkları önemli sorunlardan biriside fiziki sorunlardır. Okul öncesi eğitim kurumu yönetimlerinin bu sorunu sıklıkla yaşadıklarını söylemek mümkündür. Kaynaştırma eğitimine dâhil edilen özel eğitim öğrencilerinin özellikle okul öncesi eğitim kurumlarının fiziki yapılarından kaynaklanan sorunlarla mücadele etmek zorunda kaldıkları gözlenmektedir. Ayrıca öğretmenlerin özel eğitim öğrencilerine karşı tutum ve davranışları da bazı sorunların ortaya çıkmasına neden olmaktadır. Özel eğitim öğrencileri ile karşılaşılan sorunların en aza indirgenebilmesi için öğretmenlerin her bireye asgari saygıyı göstermeleri ve durumu kabullenmeleri ve okul öncesi eğitim kurumlarında binaların fiziki şartlarının özel eğitime ihtiyacı olan öğrencilerin özelliklerine uygun olarak inşa edilmesi gerektiği düşünülmektedir.

Bu çalışmada elde edilen bulgular arasında, öğrencilerin daha çok iklim şartlarına bağlı olarak sağlık problemlerinden kaynaklı devamsızlıkların yanı sıra okul aidatının devam sorununa yol açtığı yer almaktadır. Alan yazın incelendiğinde devamsızlığa neden olan benzer ve farklı faktörleri belirleyen çalışmalar bulunmaktadır. Kadı (2000) yaptığı çalışmada, ailelerin işgücüne ihtiyaç duyması, ekonomik imkânsızlıklar, ailelerin çocukların eğitimine gereken önemi vermemeleri nedeniyle ilköğretim çağındaki çocukların devamsızlık yaptıkları sonucunu elde etmiştir. Özbaş (2010) yaptığı araştırmada, ailelerin çocuklarının eğitimini önemsememeleri, ekonomik yetersizlikler, mevsime bağlı hastalıklara

yakalanma durumu ve bedensel rahatsızlıkların devamsızlığa neden olduğunu açıklamıştır.

Sonuç

Araştırma kapsamında okul öncesi eğitim kurumlarında yer alan yöneticiler ile okul öncesi eğitimi de verilen ilkokullarda yer alan yöneticilerin yaşadıkları sorunlar ele alınmış ve farklılıklar incelenmiştir.

Çalışma kapsamında elde edilen ilk bulgu ekonomik sorunlara yöneliktir. Okul öncesi eğitim kurumlarında yer alan yöneticilerin ilkokulda yer alan yöneticilere göre daha çok ekonomik sorunlarla mücadele ettiği görülmektedir. Gerek okul öncesi eğitim kurumlarının kendi ekonomik yapısı gerekse merkezi bütçe desteğinin yetersizliği nedeniyle okul öncesi eğitim kurumları yöneticilerinin ekonomik olarak daha fazla zorlamakta olduğu sonucuna varılmıştır.

Araştırma bulguları, anaokulları ve ilkokulların fiziksel yeterlilik olarak benzer sorunlar yaşadıklarını göstermektedir. Bulgular arasında, yöneticilerin öğrencilerin spor faaliyetlerinde bulunamamalarından şikâyet ettikleri, ilkokullarda mevcut bulunan anasınıflarının fiziki koşullarının ihtiyaca cevap vermekten çok uzak olduğu yer almaktadır. Çalışmada, anaokullarının standart projeler ile tek tip inşa edilmiş olmalarının da fiziki açıdan sorunlar oluşturduğu belirlenmiştir.

Araştırma, öğretmenlerin mesleki yeterliliklerinin yeterli olmamasının temel sorunlar arasında yer aldığını göstermektedir. Öğrencilerin gelişimi adına öğretmenlerin mesleki yeterlilikleri ve çabaları büyük önem sarf etmesine karşın araştırma kapsamında yer alan yöneticiler, öğretmenleri bu konuda eksik görmektedir. Araştırma sonucunda, öğretmenlerin mesleki deneyimleri, sosyal hayatları ve medeni durumlarının öğretmenlerin performansını etkilediği görülmüştür. Bu anlamda hem okul öncesi eğitim kurumları yöneticileri hem de ilkokul yöneticileri okul öncesi öğretmenlerinin mesleki ve iletişim kurma becerileri yönünden kendilerini geliştirmeleri gerektiğini belirtmektedirler.

Araştırmada elde edilen sonuçlar arasında, veliler tarafından okul öncesi eğitime yeterli destek verilmediği için, okul öncesi eğitimin gelişmediği bunun temel sorunlardan biri olduğu yer almaktadır. Veliler okul öncesi eğitime gerekli önemi vermediklerinden öğrencilerin devamsızlık sorunu da yine büyük sorunlar arasında yer almaktadır.

Araştırma sonuçları, bölgenin ağır kış koşulları ve buna bağlı olarak ortaya çıkan hastalıkların çocukların okula devam etmesini engellediğini, öğrencilerin okula devamını etkileyen unsurların başında geldiğini göstermektedir.

Araştırma sonuçları, özel eğitim ihtiyacı duyan çocukların eğitimi konusunda öğretmenlerin yetersiz olduğunu göstermektedir. Özel eğitim gereksinimi bulunan öğrencilerin kabulü adına öğretmenlerin hevesli olmadığı hatta olumsuz bir yaklaşımda buldukları ayrıca ailelerin çocuklarının özel durumunu kabul etmede güçlük yaşadıkları ifade edilmiştir.

Araştırma sonuçları, anaokullarında mevzuatın esnek olmamasından kaynaklanan sorunlar olduğunu göstermektedir. Mevzuatın, bürokrasinin yavaş işlemesine neden olduğu, öğretmenlere dinlenme zamanı tanınmadığı, ders dışı etkinlikler için bir mevzuatta yer verilmediği görülmüştür. İlkokullarda ise mevzuat ile ilgili sorun yaşanmadığını belirtenlerin yanı sıra, tek tip mevzuatın uygulanıyor olmasının bölgesel farklılıkları karşılamaması ve ders saatleri hususunda yeterli olmadığı belirtilmektedir.

Sonuç olarak, hem ilkokul ve anaokulu yöneticilerinin bütçe azlığı nedeniyle ekonomik problemler yaşadıkları, ağır kış şartlarının eğitimde devamsızlığa neden olduğu, öğretmenlerin mesleki yetersizlikleri olduğu, okulların fiziki yetersizlikleri bulunduğu görüşlerinde birleştikleri anlaşılmaktadır. Her iki yönetici grubundan araştırmaya katılan yöneticilerin önemli bir kısmının ekonomik olarak sağlanan kaynakların yetersiz kaldığı konusunda hemfikir oldukları söylenebilir. Anaokullarında yöneticilerin mevzuatla ilgili sıkıntılar yaşadığı buna karşın ilköğretim yöneticilerinin bu konuda sıkıntı yaşamadığı görülmektedir.

Öneriler

Uygulamaya yönelik öneriler

Okul öncesi eğitim kurumlarında çalışan yöneticilerin yaşadıkları sorunların çözümüne ilişkin getirilebilecek öneriler aşağıda yer almaktadır;

- Velilerin, öğretmenlerin ve yöneticilerin okul öncesi eğitimin gerekliliği adına bilinçlendirilmesine yönelik çalışmaların yapılması gerektiği söylenebilir.
- Okullarda öğrenci, veli, öğretmen koordinasyonuna yönelik çalışmaların artırılması söylenebilir.

- Fiziksel yeterliliğe sahip olmayan okullarda okul öncesi eğitime izin verilmemesi, fiziksel yeterliliklerin karşılanması adına gerekli bütçelerin ayrılması söylenebilir.
- Özel eğitime ihtiyacı olan öğrenciler için fiziksel ortamın uygun hale getirilmesi, bu konuda bilincin artırılması gerektiği söylenebilir.
- Velilerin, okul öncesi eğitimi yüksek bütçe ayrılması gerektiği fikrinden uzaklaştırılması gerektiği ifade edilebilir.
- Okul öncesi eğitimde yardımcı personelin seçiminde yetki okullara verilebilir.
- Okul öncesi eğitime yönelik teşvik çalışmaları gerçekleştirilebilir.
- Öğretmenlere ve okul yöneticilerine sorun çözme becerileri ile ilgili hizmet içi eğitimler verilebilir ya da sivil toplum kuruluşlarının düzenlediği kurslara katılmaları sağlanabilir.
- Okul müdürleri okul öncesi öğretmenlerinin karşılaştıkları sorunlar ve çözüm önerilerini dikkate alan bir yönetim anlayışı benimseyebilir.
- Öğretmenlerim yaşadığı sorunlarla ilgili danışabileceği birimler oluşturulabilir.
- Öğretmenlerin, yöneticilerin ve velilerin kendilerini geliştirmeleri için MEB tarafından imkânlar sağlanabilir.
- Anasınıfının bulunduğu ilkokullarda müdür ya da müdür yardımcılardan birinin okulöncesi eğitim öğretmeni olmasının yararlı olacağı ifade edilebilir.

Yapılacak olan yeni araştırmalara yönelik öneriler

- Bu çalışma bütçe ve zaman yetersizliği nedeniyle bir bölgede yapılmıştır. Bundan sonra yapılacak çalışmalarda farklı bölgelerdeki yöneticilere yönelik gerçekleştirilebilir.
- Çalışmalar daha geniş yönetici kesimlerine tarama türünde yapılabilir.
- Çalışmalarda bölgeler arası karşılaştırmalar yapılabilir.
- Devlet okulu yöneticileri ile özel okul yöneticilerinin sorunları karşılaştırılabilir.

- Yapılacak çalışmalarda okullarda yaşanan sorunlarda öğretmenlerin ve yöneticilerinin algı düzeyleri karşılaştırılabilir.
- Okullardaki problemlere velilerin algıları araştırılabilir.

Kaynaklar

- Ada, Ş. Küçükali, R. Akan, D. ve Dal, M. (2014). Okul öncesi eğitim kurumlarında yönetim sorunları. *Middle Eastern, African Journal of Educational Research*, 12, 32-49.
- Altay, S. İra, N. Bozcan, E. Ü. ve Yenal, H. (2011). Cumhuriyetin kuruluşundan günümüze millî eğitim şuralarında okul öncesi eğitimi ve bugünkü durumu. *e-Journal of New World Sciences Academy*, 6(1), 660-672.
- Aslanargun, E. ve Bozkurt, S. (2012). Okul müdürlerinin okul yönetiminde karşılaştığı sorunlar. *Gaziantep Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 11(2):349 -368
- Aydın, R. (2013). *Okul öncesi eğitim ve anasınıfı uygulamaları*. İstanbul. Akademi Basın Yayın.
- Balaban, E. (2017). *Türkiye’de okul öncesi eğitim ve okul öncesi öğretmenlerinin yönetim sürecinde karşılaştıkları sorunlar* (Yüksek Lisans Tezi). Trakya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Edirne.
- Balcı, A. (2005). *Açıklamalı eğitim yönetimi terimleri sözlüğü*. Ankara: Tek Ağaç Yayıncılık.
- Balyer, A. (2013). *Okul müdürlerinin öğretimin kalitesi üzerindeki etkileri*. Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi, 19(2),181-214
- Baran, M. Yılmaz, A. ve Yıldırım, M. (2007). Okul öncesi eğitimin önemi ve okul öncesi eğitim yapılarındaki kullanıcı gereksinimleri (Diyarbakır huzurevleri anaokulu örneği). *D.Ü. Ziya Gökalp Eğitim Fakültesi Dergisi*, 8, 27-4.
- Başal, H. A., Taner Derman, M. ve Feymi, P. (2010). Sokakta çalıştırılan çocukların benlik saygısı, denetim odağı ve umutsuzluk düzeyleri, *e-Journal of New World Sciences Academy Education Sciences*, 5(1): 89-106.

- Bekman, S. ve Gürlesel, C. F. (2005). *Doğru başlangıç: Türkiye’de okul öncesi eğitim. (TÜSİAD Raporu)*. İstanbul: TÜSİAD
- Bursalıoğlu, Z. (1991). *Okul yönetiminde yeni yapı ve davranış*. Ankara: Pegem Yayıncılık.
- Büte, M. ve Balcı, F. A. (2010). *Bağımsız anaokulu yöneticilerinin bakış açısından okul yönetimi süreçlerinin işleyişi ve sorunlar*. Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi, 16(4),485-509.
- Can, E. ve Serençelik, G. (2017). Okul öncesi eğitim öğretmenlerinin okul yönetimine katılımlarının incelenmesi. *Dicle Üniversitesi Ziya Gökalp Eğitim Fakültesi Dergisi*, 30, 525-542.
- Demirtaş, H., Üstüner, M. ve Özer, N. (2007). *Fen bilgisi öğretmen adaylarının yenilenebilir enerjiye yönelik tutumları*. Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi, 51, 421-455
- Doğan, B. ve Zembat, R. (2014). *Okul öncesi eğitim kurumlarında görevli öğretmenlerin ve eğitimin denetmenlerinin görevleri*. The Journal of Academic Social Science Studies, 8 (1), 1-19
- Doğan, Ş. (2014). *Anaokulları yöneticilerinin okul yönetiminde karşılaştıkları yönetsel sorunlar (Adıyaman ve Malatya Örneği)* (Yüksek Lisans Tezi). Türk Hava Kurumu Üniversitesi Sosyal Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Erdoğan, İ. (2000). *Okul yönetimi ve öğretim liderliği*. İstanbul: Sistem Yayıncılık.
- Grassel, E. and Schirmer, B., (2006). *The use of volunteers to support family careers of dementia patients: results of a prospective longitudinal study investigating expectations towards and experience with training and professional support*. Zeitschrift Fur Gerontologie Und Geriatrie 39(3), 217-226 Jun.
- Gülseçen, S. ve Kubat, A. (2006). *Teaching ICT to teacher candidates using pbl: A qualitative and quantitative evaluation*. Educational Technology & Society, 9 (2), 96-106.
- Gülşen, Z. ve Gökyer, N. (2014). *Türk eğitim sistemi ve okul yönetimi*. Ankara: Anı Yayıncılık

- Güven, E. D. ve Cevher, F. N. (2005). Okul öncesi öğretmenlerinin sınıf yönetimi becerilerinin çeşitli değişkenler açısından incelenmesi. *Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 2 (18).1-22
- İlhan, E. L. Esentürk, O. K., & Yarımkaya, E. (2016). *Zihinsel engelli bireylerin sportif etkinliklerine yönelik tutum ölçeği (zebseytö): Geçerlik ve güvenilirlik çalışması*. *Journal of Human Sciences*, 13(1), 1141-1160.
- Johnson, M. P. (2006). *Decision models for the location of community corrections centers*. *Environment and Planning B-Planning & Design* 33 (3): 393-412 May.
- Kadı, Z. (2000). *Adana il merkezindeki ilköğretim okulu öğrencilerinin sürekli devamsızlık nedenleri* (Yüksek Lisans Tezi). İnönü Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı, Malatya.
- Mahmutyazıcıoğlu, L. (2015). *Okul öncesi yöneticilerinin algılanan liderlik stilleri ile mesleğe yabancılaşma düzeyi arasındaki ilişkinin incelenmesi*. (Yüksek Lisans Tezi). Yeditepe Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.
- Milli Eğitim Bakanlığı. (2013). *Okul öncesi eğitimi genel müdürlüğü okul öncesi eğitim programı kitabı*. Ankara: Milli Eğitim Bakanlığı Yayınları.
- Milli Eğitim Bakanlığı. (2012). *Okul öncesi eğitim programı*. Ankara: T.C. Milli Eğitim Bakanlığı, Temel Eğitim Genel Müdürlüğü.
- MEGEP, (2006). *Araştırma teknikleri*. Ankara: Mesleki Eğitim ve Öğretim Sisteminin Güçlendirilmesi Projesi, Milli Eğitim Bakanlığı.
- Memduhoğlu, H. B. ve Ayyürek, O. (2014). Öğretmenlerin ve okul yöneticilerinin görüşlerine göre anaokullarında farklılıkların yönetimi. *Eğitim Bilimleri Araştırmaları Dergisi, Uluslararası E-Dergi*, 4(1-2), 176-188.
- Mutlu, B. Ergişi, A. Ayhan, A. ve Aral, N. (2012). Okul öncesi dönemde Montessori eğitimi. *Ankara Sağlık Bilimleri Dergisi*, 1(3): 113-128.
- Oktay, A. (2000). *Yaşamın sihirli yılları: Okul öncesi dönem*. İstanbul: Epsilon Yayıncılık.
- Özbaş, M. (2010). İlköğretim okullarında öğrenci devamsızlığının nedenleri. *Eğitim ve Bilim*, 35 (156). 32-44

- Seçer, Z., Çeliköz, N. Ve Kayılı, G. (2010). Okul öncesi öğretmenliği okul uygulamalarında yaşanan sorunlar ve çözüm önerileri, *Yüzcü Yıl Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 7 (1): 128-152.
- Şişman, M. ve Turan, S. (2004). Eğitim ve okul yönetimi. Y. Özden (Ed.). *Eğitim ve okul yöneticiliği el kitabı* (s. 99–146). Ankara: Pegem A Yayıncılık.
- Tellis, W. (1997). *Introduction to case study. the qualitative report*, 3, 2, July. (<http://www.nova.edu/ssss/QR/QR3-2/tellis1.html>).
- Topaloğlu, A. Ö. (2009). *Okul öncesi eğitim kurumlarında çalışan yöneticilerin örgütsel amaçları gerçekleştirmedeki yeterlikleri* (Yüksek Lisans Tezi). Trakya Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Edirne.
- Turaşlı, N. K. (2010). Okul öncesi eğitimin tanımı kapsamı ve önemi. (Ed.). G. Haktanır *Okul öncesi eğitime giriş* (s. 1-23). Ankara: Anı Yayıncılık.
- Ural, O. ve Ramazan, M. O. (2007). Türkiye’de okul öncesinin dünü ve bugünü. İçinde S. Özdemir, H. Bacanlı, M. Sözer, (Edt.) *Türkiye’de Okul öncesi eğitim ve ilköğretim sistemi temel sorunlar ve çözüm önerileri*. (ss. 11-61), Ankara: Türk Eğitim Derneği Yayınları.
- S. Özdemir, H. Bacanlı, ve M. Sözer, *Türkiye’de okul öncesi eğitim ve ilköğretim sistemi temel sorunlar ve çözüm önerileri*. (ss. 11-61), Ankara: Türk Eğitim Derneği Yayınları.
- Yalçın, F. A. ve Yalçın, M. (2018). *Okul öncesi öğretmenlerin okul öncesi eğitimin sorunlarıyla ilgili görüşleri. Ağrı ili örneği. İlköğretim Online*, 17,1. 367-383
- Yiğit, B. & Bayrakdar M. (2006). *Okul çevre ilişkileri*. Ankara: Pegem Akademi Yayınları
- Yıldırım, A. ve Şimşek, H. (2005). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri*.5. Baskı, Ankara: Seçkin Yayıncılık.
- Zembat, R. (2012). *Okul öncesi öğretmenlerinin okul yöneticisi, meslektaşları ve aileler bağlamında algıladıkları çatışma durumlarının incelenmesi*. Eğitim ve Bilim, 203-215.

Ekler

Ek -1: Görüşme Formu

Bağımsız Anaokulları İle Bünyesinde Anasınıfı Olan İlkokul Yöneticilerinin Yönetim Sürecinde Karşılaştıkları Sorunlarla İlgili Görüşlerin İrdelenmesi

Demografik Sorular

Cinsiyet: Erkek () Kadın ()
Eğitim Durumu: Lisans () Yüksek Lisans () Doktora ()
Yöneticisi Olduğunuz Kurum: Anasınıfı () İlkokul ()
Öğretmenlik Yaptığınız Süre:
Yöneticilik Yaptığınız Süre:

Yöneticilere Yöneltilen Sorular

1. Okul öncesi eğitim yönetimi sürecinde ekonomik açıdan karşılaştığınız problemler nelerdir?
2. Okul öncesi eğitim yönetimi sürecinde okulun fiziki yapısı ile ilgili karşılaştığınız problemler nelerdir?
3. Okul öncesi eğitim yönetimi sürecinde Okul Öncesi Öğretmenleri ile ilgili karşılaştığınız problemler nelerdir?
4. Okul öncesi eğitim yönetimi sürecinde öğrencilerin okula devamı ile ilgili sorun yaşıyor musunuz? Yaşıyorsanız bunlar ne tür sorunlar?
5. Okul öncesi eğitim yönetimi sürecinde yardımcı personel ile ilgili yaşadığınız sorunlar nelerdir?
6. Okul öncesi eğitim yönetimi sürecinde paydaşlar ile ilgili iletişim sorunu yaşıyor musunuz? (Öğretmen, veli, Öğrenci, personel)
7. Okul öncesi eğitim yönetimi bölgenin genel yaşam düzeni (iklim şartları, coğrafi durum, ulaşım) ile ilgili kaynaklanan sorunlar nelerdir?
8. Okul öncesi eğitim yönetimi sürecinde özel eğitim gereksinimi olan öğrenciler ile ilgili karşılaştığınız sorunlar nelerdir?
9. Okul öncesi eğitim yönetimi sürecinde mevzuat açısından yaşadığınız sorunlar nelerdir?
10. Okul öncesi eğitim yönetimi sürecinde kurumlar arası işbirliğinde karşılaştığınız sorunlar nelerdir?

Özgeçmiş

Kişisel Bilgiler

Adı soyadı : Kahraman KARALI

Doğum tarihi : 01.03.1981

Doğum yeri : Aşkale

Adres : 3 Mart İlkokulu Aşkale Erzurum

E-Posta : kahramankarali@gmail.com

Öğrenim Durumu

1986-1991 :Erzurum Aşkale Yeniköy İlkokulu

1991-1994 : Erzurum Gazi Ahmet Muhtar Paşa Ortaokulu

1994- 1997 : Erzurum Atatürk Lisesi

2001- 2005 : Atatürk Üniversitesi Kazım Karabekir Eğitim Fakültesi Okul
Öncesi Öğretmenliği

2012-2019 : Dumlupınar Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Okul Öncesi
Öğretmenliği

İş Deneyimi

2005-2006 : MEB bağlı Erzurum Aşkale İnkılap İlköğretim Okulunda
Okul Öncesi Öğretmenliği

2006-2018 : MEB bağlı Erzurum Aşkale Gültekin Zegerek Anaokulunda
Okul Müdürlüğü

2018-Devam Ediyor : MEB bağlı Erzurum Aşkale 3 Mart İlkokulu Okul Müdürü